

INVENTOINTIRAPORTTI

Tuusula Focus-alueen arkeologinen inventointi 16.5., 24.5., 26.5., 2.6. ja 6.6.2023

Museovirasto

Arkeologiset kenttäpalvelut

Vesa Laulumaa

Tiivistelmä

Tuusulan Focus-alueella (suunnitteilla oleva yritysalue) tehtiin arkeologinen inventointi touko-kesäkuussa 2023. Inventoinnin maastotöitä tehtiin yhteensä viitenä päivänä. Inventoinnista vastasi tutkija FM Vesa Laulumaa Museoviraston Arkeologisista kenttäpalveluista. Inventointialueen koko oli noin 300 ha.

Inventoinnissa tarkastettiin kaikki inventointialueella sijaitsevat ennestään tunnetut muinaisjäännöskohteet, yhteensä 16 kpl mukaan lukien muinaisjäännösrekisterin poistetut kohteet, joita oli 5 kpl. Poistetut kohteet ovat aiemmissa inventoinneissa tuhoutuneiksi todettuja, koska niitä ei ole pystytty paikantamaan. Viidestä poistetusta kohteesta löytyi 2 kpl: Maisala ja Johannisberg B. Lisäksi löydettiin myös Vävarsin röykkiökohteen alakohde röykkiö b, jota oli pidetty tuhoutuneena. Röykkiö sijaitsee kuitenkin inventointialueen ulkopuolella. Lähes kaikkiin tunnettujen kohteiden paikkatietoihin tuli pieniä tarkennuksia. Röykkiöt paikannettiin ja niiden näkyvät reunat mitattiin tarkkuusgps-laitteella. Kohteisiin tehtiin uudet aluerajaukset, jotka pitävät sisällään parin metrin suoja-alueen.

Uusia kohteita inventoinnissa löytyi vähäni, mikä oli odotettua alueen luonteen huomioon ottaen. Inventointialue on ollut pääosin karua korkea historiallisella ajalla eikä ole houkuttanut asutusta. Esihistorian osalta alue on melko korkealla ja käynyt läpi merenrantavaiheet pian jääkauden päättymisen jälkeen, joten kivikauden asutuksen potentiaali on melko pieni. Pronssi- ja rautakautta ei ennestään juuri tunneta inventointialueelta eikä lähiseudultakaan, johtuen lähinnä vesistöjen puutteesta ja huonoista viljelymahdollisuuksista. Historiallisen ajan osalta alue on ollut pääosin kallioista takamaata. Pääasiassa havainnot historiallisen, ja sitä myöhemmän ajan, maankäytöstä tulivat Maantiekylän alueelta.

Uudet kohteet ovat elinkeinohistoriallisia ja ajoittuvat historialliseen aikaan ja ne on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Huhtarinmäki 2:ssa on ollut viljelyä ilmeisesti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa, josta on jäänyt jäännösinä kellarikuoppa ja raivausröykkiö. Jussla on puolestaan pieni louhosalue, myös melko myöhäinen. Kohteet on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi.

Neljä uutta kohdetta, Högberg, Jussla 2, Jussla 3 ja Siltaniittu, on luokiteltu muuksi kohteeksi. Kohteissa on joko kuoppia tai kivistä röykkiötä. Kohteilla ei ole siinä määrin arkeologista tai kulttuurihistoriallista arvoa, että niitä täytyisi kaavahankkeessa erityisesti huomioida. Ne ovat mukana raportissa merkinä siitä, että kohteet on havaittu ja huomioitu inventoinnissa.

Sisälllys

Tiivistelmä

Arkistotiedot

Sijaintikartta

1. Johdanto	1
2. Inventoinnin valmistelu	2
3. Inventointialue ja sen historiaa	3
3.1. Inventointialue	3
3.2. Alueen historiaa	4
4. Inventoinnin maastotyöt ja tulokset	10
5. Yhteenveto tuloksista	11
Kuvaluettelo	13
Lähteet	15
Inventoinnissa käytetyt historialliset kartat	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Kohdekuvaukset	17
Huhtarihi II (muinaisjäännöstunnus 858010016)	17
Huhtarinmäki (muinaisjäännöstunnus 858010017) poistettu kohde	20
Huhtarinmäki 2 (uusi kohde, ei mj-tunnusta)	22
Högberg (uusi kohde, ei mj-tunnusta)	26
Johannisberg A (muinaisjäännöstunnus 858010018)	30
Johannisberg B (muinaisjäännöstunnus 1000005762) poistettu kohde	33
Johannisberg C (muinaisjäännöstunnus 1000005763) poistettu kohde	36
Johannisberg D (muinaisjäännöstunnus 1000005764)	38
Johannisberg E (muinaisjäännöstunnus 1000005765)	41
Jussla (uusi kohde, ei mj-tunnusta)	44
Jussla 2 (uusi kohde, ei mj-tunnusta)	47
Jussla 3 (uusi kohde, ei mj-tunnusta)	51
Jussila (muinaisjäännöstunnus 858010020) poistettu kohde	55
Maisala (muinaisjäännöstunnus 858010022) poistettu kohde	57
Mäkiniittu 2 (muinaisjäännöstunnus 1000020047)	60
Puusepantie (muinaisjäännöstunnus 1000007200)	64
Siltaniittu (uusi kohde, ei mj-tunnusta)	66
Solhem (muinaisjäännöstunnus 858010021)	68
Vävars (muinaisjäännöstunnus 858010019)	71

Arkistotiedot

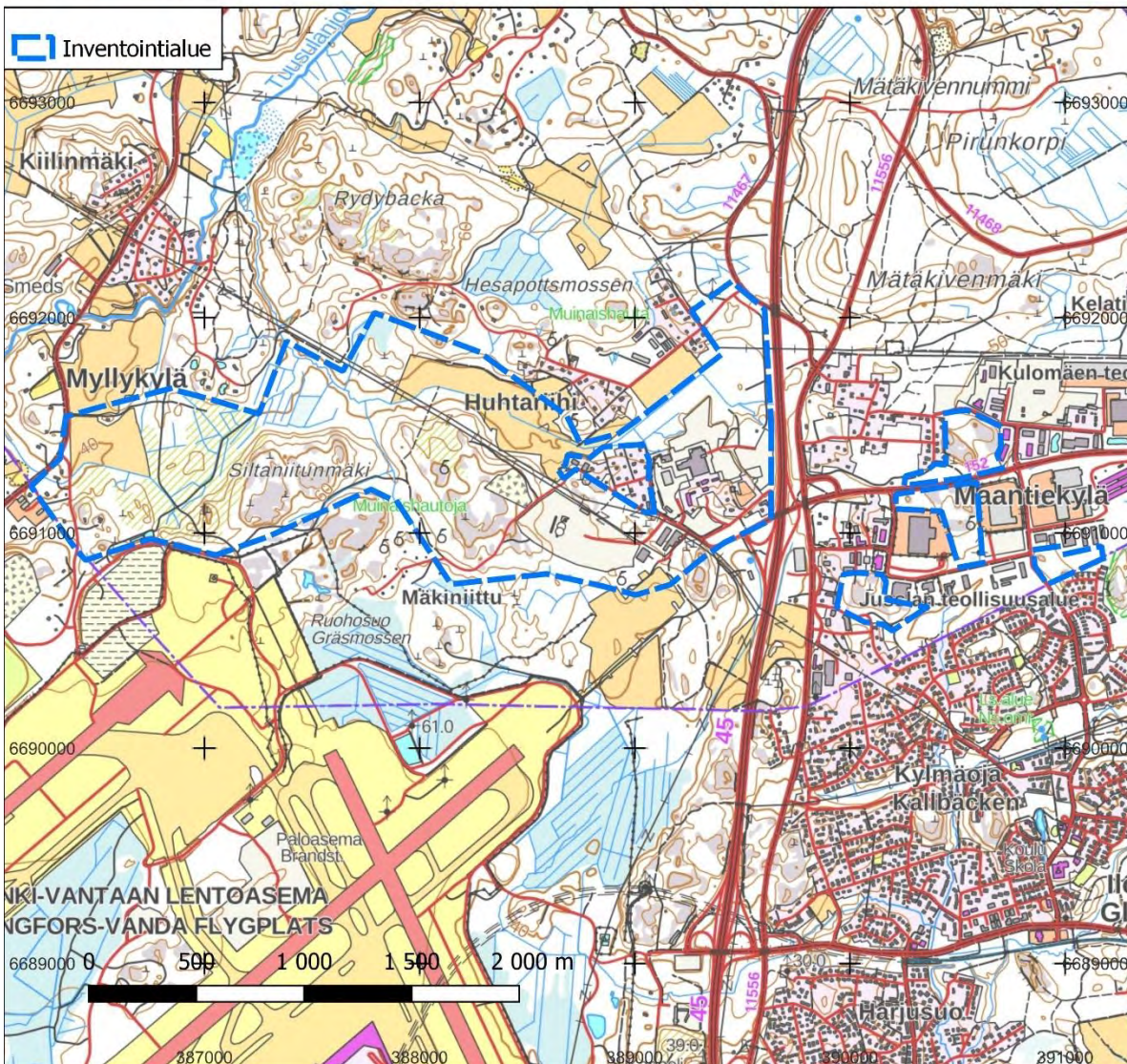
Tutkimus:	Tuusula. Focus-alueen arkeologinen inventointi
Tutkimuksen suorittaja:	Tutkija FM Vesa Laulumaa ja apulaistutkija HuK Aleks Stenberg
Tutkimuslaitos:	Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut
Tutkimuksen tilaaja:	Tuusulan kunta, PL 60,04301 Tuusula (yhteyshenkilö Petteri Puputti)
Tutkimuslupa:	Tutkimuslupapäätös MV/24605/2023
Inventointialueen laajuus:	Noin 300 ha
Koordinaatit	ETRS89-TM35FIN, P: 6691279 I: 388091 (alueen keskipiste)
Kenttätyöaika:	16.5., 24.5., 26.5., 2.6. ja 6.6.2023
Löydöt:	KM45378:1–2 (kuonaa)
Valokuvat:	AKDG7294:1–40

Raportti on arkistoituna pdf-muodossa Museoviraston asiakirjanhallintajärjestelmässä. Kopio on toimitettu työn tilaajalle

Kannen kuva. Vävars. Röykkiö a sijaitsee tasaisella kalliolla. Kuva etelästä. (AKDG7294:18)

Raportin karttapohjat ja rinnevalokuvat MML 2023

Sijaintikartta

1. Johdanto

Tuusulan kunta laatii Focus-alueelle maankäytön yleissuunnitelmaa. Suunnitelma tarkentaa alueelle aiemmin laadittua osayleiskaavaa ja toimii pohjana syksyllä 2023 käynnistyvälle asemakaavoitukselle. Focus-alueen yleissuunnitelmaa koskevassa lausunnossaan 21.6.2022 Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo edellyttää arkeologisen inventoinnin tekemistä Focus-alueen yleissuunnitelma-alueella. Museon lausunnon mukaan ”inventoinnissa tulee huomioida eri-ikäiset ja -tyyppiset arkeologiset kohteet ja määrittää niiden sijainti, aluerajaus ja arkeologinen status. Myös suunnittelualueella sijaitsevat ja jo ennestään tunnetut arkeologiset kohteet tulee sisällyttää inventointiin ja tarkistaa niiden säilyneisyys, kunto sekä aluerajaus”.

Ennestään tunnettuja kohteita, jotka ovat kaikki röykkiökohteita, tunnetaan alueelta 8 kpl: Mäkinieppä (muinaisjäännöstunnus1000007199), Puusepäntie (1000007200), Johannisberg A (858010018), Vävars (858010019), Johannisberg D (1000005764) ja Johannisberg E (1000005765) ja Huhtarihi II (858010016).

Inventoinnin maastotyön tekivät tutkija Vesa Laulumaa ja apulaistutkija Aleks Stenberg 16.5., 24.5., 26.5., 2.6. ja 6.6.2023. Kolmena päivänä inventointiin osallistui myös korkeakouluharjoittelija Hilja Mäkelä. Inventointialueen koko oli noin 300 hehtaaria.

Helsingissä 2.10.2023

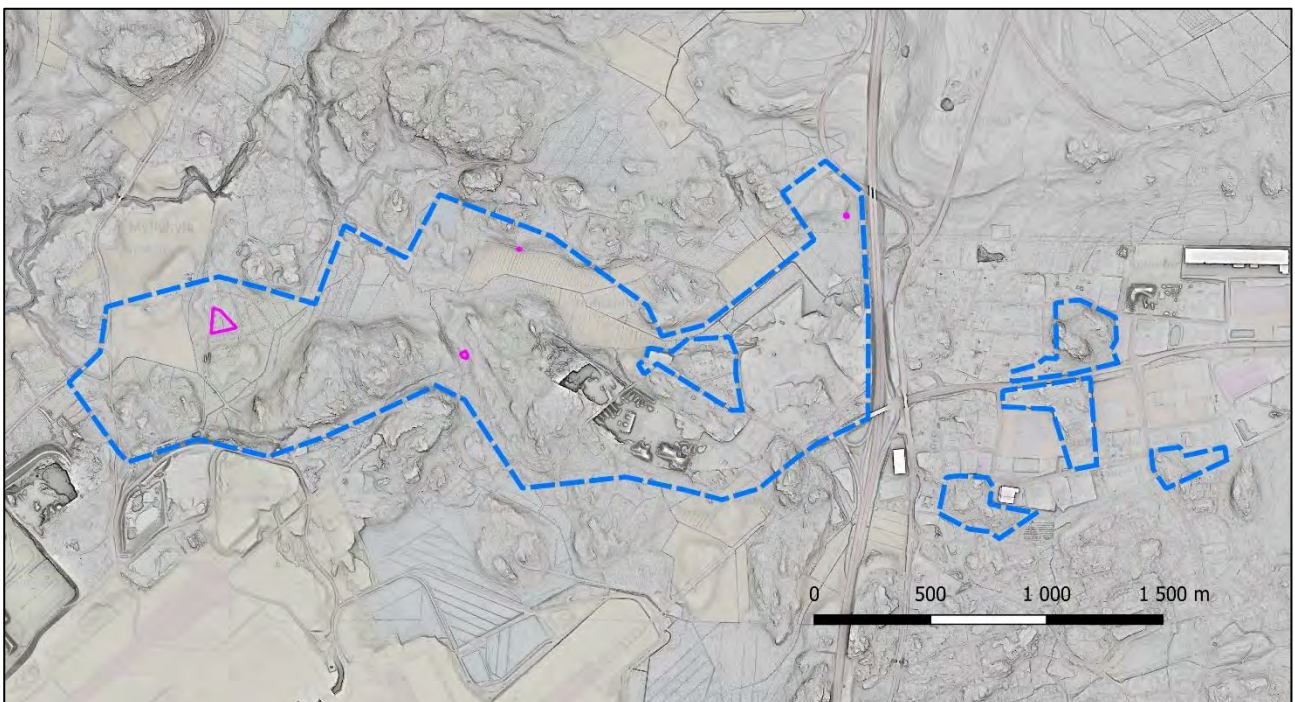
Vesa Laulumaa

2. Inventoinnin valmistelu

Inventoinnin valmistelussa selvitettiin alueen esihistoriallista potentiaalia liittyen lähinnä kivikauden ja rautakauden asutukseen, lisäksi selvitettiin historiallisen ajan maankäyttöä ja asutusta inventoitavalla alueella. Perustietoja alueen arkeologisista kohteista hankittiin Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä ja kulttuuriympäristön rekisteriportaalin raporteista ja asiat.museovirasto.fi -sivustolta.

Historiallisen ajan kohteiden arkeologista potentiaalia selvitettiin tarkastelemalla historiallisen ajan karttoja, mm. tilus- ja rajakartat 1800-luvun alusta, pitäjänkartasto 1800-luvun puolivälistä 1900-luvun alkkuun ja Senaatinkartasto 1800-luvun lopulta sekä ns. Kuninkaan kartasto 1700–1800-lukujen vaihteesta (ks. luku Luettelo historiallisista kartoista). Kartta-aineisto oli saatavissa digitoituna Kansallisarkiston verkkopalvelusta. Lisäksi tarkasteltiin 1900-luvun kartta- ja ilmakehu-aineistoja, joiden avulla voi selittyä maastossa havaittavia ilmiöitä. Vanhoja peruskarttoja ja Senaatinkartastoa tarkasteltiin vanhatkartat.fi -sivustolla ja vanhoja ilmakehuja paikkatietoikkuna.fi -sivustolla. Taustatietoa alueesta hankittiin mm. pitäjänhistorioista ja aiemmista tutkimusraporteista.

Valmisteluvaiheessa arkeologisia ilmiöitä etsittiin myös Maanmittauslaitoksen ilmalaserkeilausaineistosta tuotetuista visualisoinneista, joissa erityisen hyvin näkyvät maahan kaivetut rakenteet. Tässä tapauksessa käytössä oli MML:n tuottamasta uudesta, aiempaa selvästi tarkemmasta 5p/m² aineistosta tuotettu visualisointi, josta havaittiin muutamia ilmiöitä, jotka tarkastettiin maastossa (kuva 1).

Kuva 1. Maanmittauslaitoksen ilmalaserkeilausaineistosta tehty visualisointi maanpinnan muodoista. Punaisella merkitty muutamia havaintoja, jotka tarkistettiin maastossa.

3. Inventointialue ja sen historiaa

3.1. Inventointialue

Inventointialue oli laajuudeltaan noin 300 hehtaaria ja se sijaitsee pääosin Myllykyläntien ja Tuusulantien välissä Helsinki-Vantaan lentokentän pohjoispuolella. Lisäksi muutamia pienempiä alueita sijaitsee Maantiekylässä Tuusulantien itäpuolella, teollisuusalueen keskellä olevilla rakentamattomilla mäki-alueilla (kuva 2). Tuusulantien ja Myllykyläntien välinen alue on pääosin rakentamatonta, lukuun ottamatta heti Tuusulantien länsipuolella olevia teollisuuskiinteistöjä, joiden vieressä on myös laaja louhosalue.

Ympäristö muodostuu kalliisista mäistä ja niiden välisistä savikoista, joissa yleensä virtaa kapeita uomia. Maaperä on mäki-alueilla kalliota ja moreenia, hiekkaa ja soraa on jonkin verran Maantiekylän ja Tuusulantien kohdalla. Peltoja on alueen inventointialueen pohjoisreunassa Huhtariihessä ja lännessä Myllykylän eteläpuolella. Kalliisilla mäki-alueilla metsätyyppi on yleensä kuiva tai kuivahko kangas, joka vaihtuu lehtomaisempaan tyyppiin mäkien välisissä notkelmissa, jotka ovat kosteampia ja maaperältään rehevämpiä. (kuva 3)

Inventointialueen korkeimmat maastonkohdat ovat Siltaniitunmäellä, Huhtarinmäellä ja Högbergetillä, joiden huiput ovat noin 65–70 metriä mpy. (merenpinnan yläpuolella), ja matalimmat alueet, noin 40 metriä mpy., ovat pelloilla Myllykylän eteläpuolella.

Kuva 2. Inventointialuetta Siltaniitunmäeltä länteen. Kuva idästä

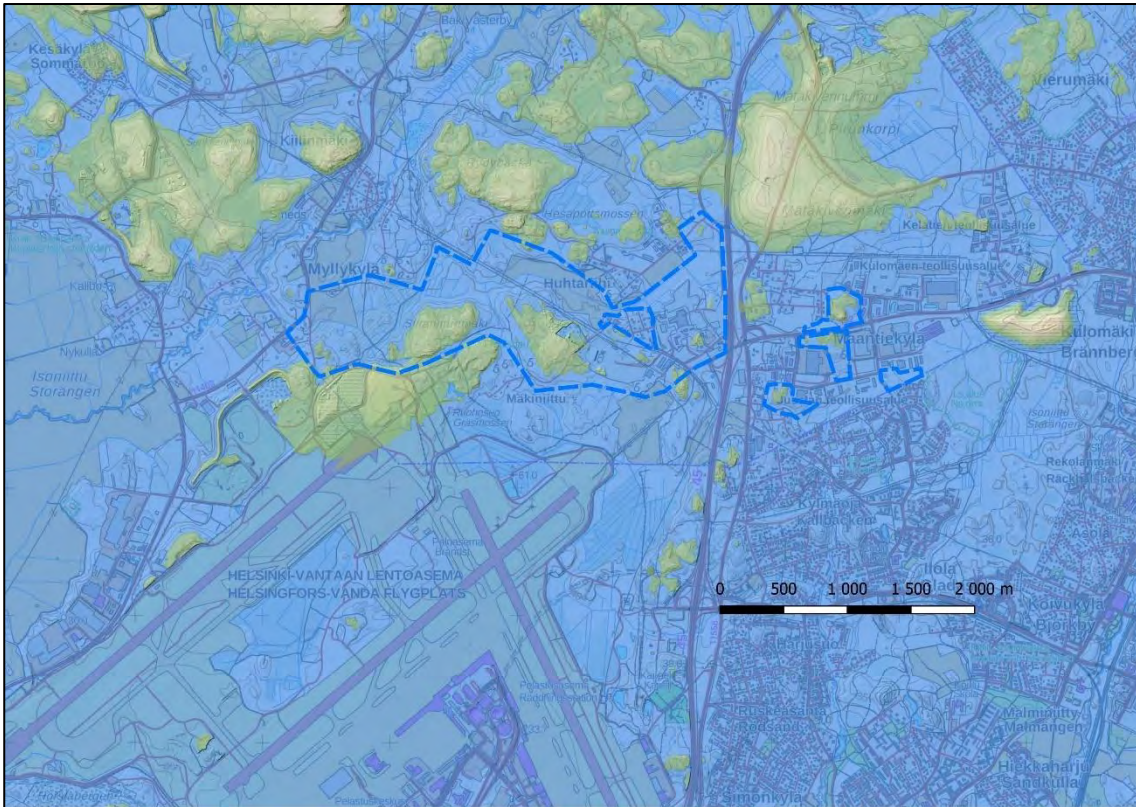
Kuva 3. Inventointialuetta Huhtarinmäen ja Siltaniitunmäen välisen uoman ympäristössä, jossa kasvillisuus on rehevämpää. Kuva luoteesta. (AKDG7294:40)

3.2. Alueen historiaa

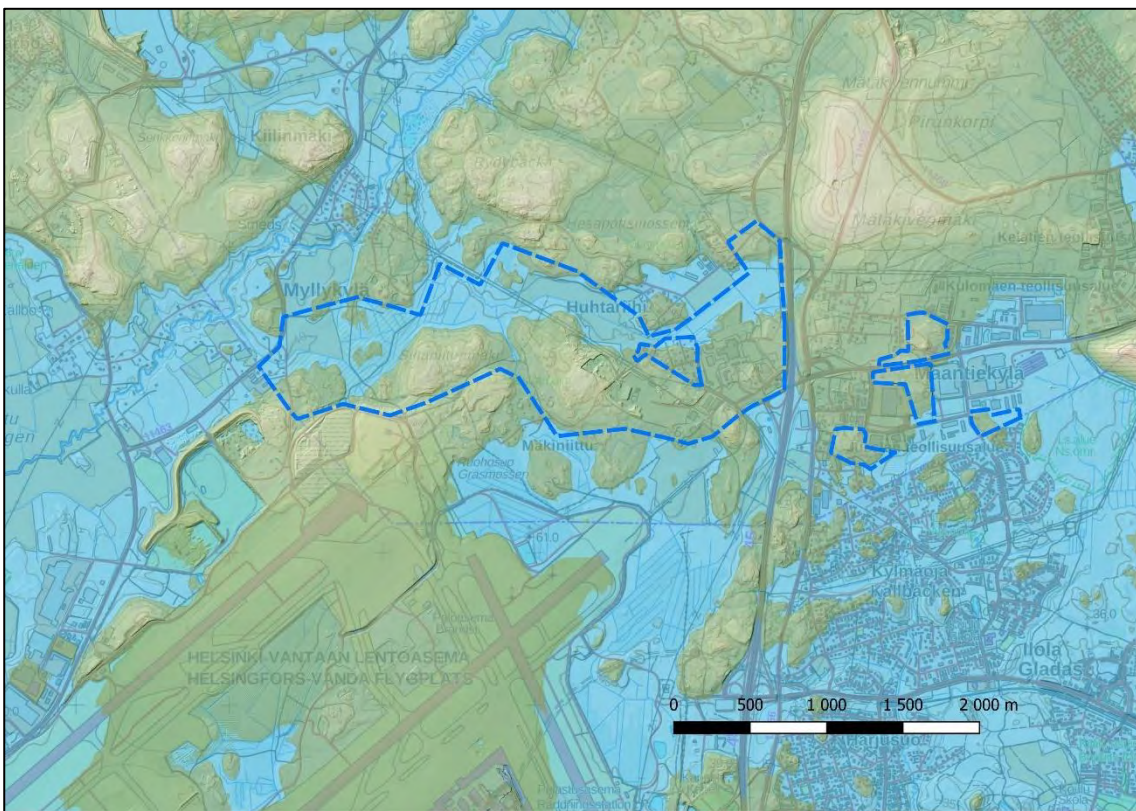
Alueen topografiaan on vaikuttanut jääkautta seurannut maankohoaminen (kuvat 4–6). Helsingin seudulla nykyinen maankohoaminen on noin 3 mm/vuosi. Heti jääkauden jälkeen maankohoaminen on ollut tätä huomattavasti nopeampaa. Inventointialueen korkeimmat kohdat, noin 65–70 metriä mpy., paljastuivat veden alta jääkauden jälkeen noin 8500 eaa. (ennen ajanlaskun alkua). Nopean maankohoamisen takia merenranta oli vetäytynyt alueelta jo noin 7000 eaa. Noin 7500 eaa meri ulottui vielä lahtena Huhtariin ja inventointialueen eteläosa oli merenrantaa.

Inventointialueelta ei tunneta kivilautisia eikä muitakaan esihistoriallisia kohteita (kuva 7). Lähin kivilautinen asuinpaikka on Takapelto-niminen kohde noin 500 metriä Tuusulantiestä länteen, 300 metriä inventointialueen eteläpuolella. Muutamia kivilautisia esineitä on löytynyt irtolöytöinä mm. pelloilta. Lähimmät löytöpaikat ovat Huhtarihi (kivikirves), Jussila 2 (kivikirves) ja Kolmikulma (sädekiviliuskeesta valmistettu kourutaltta).

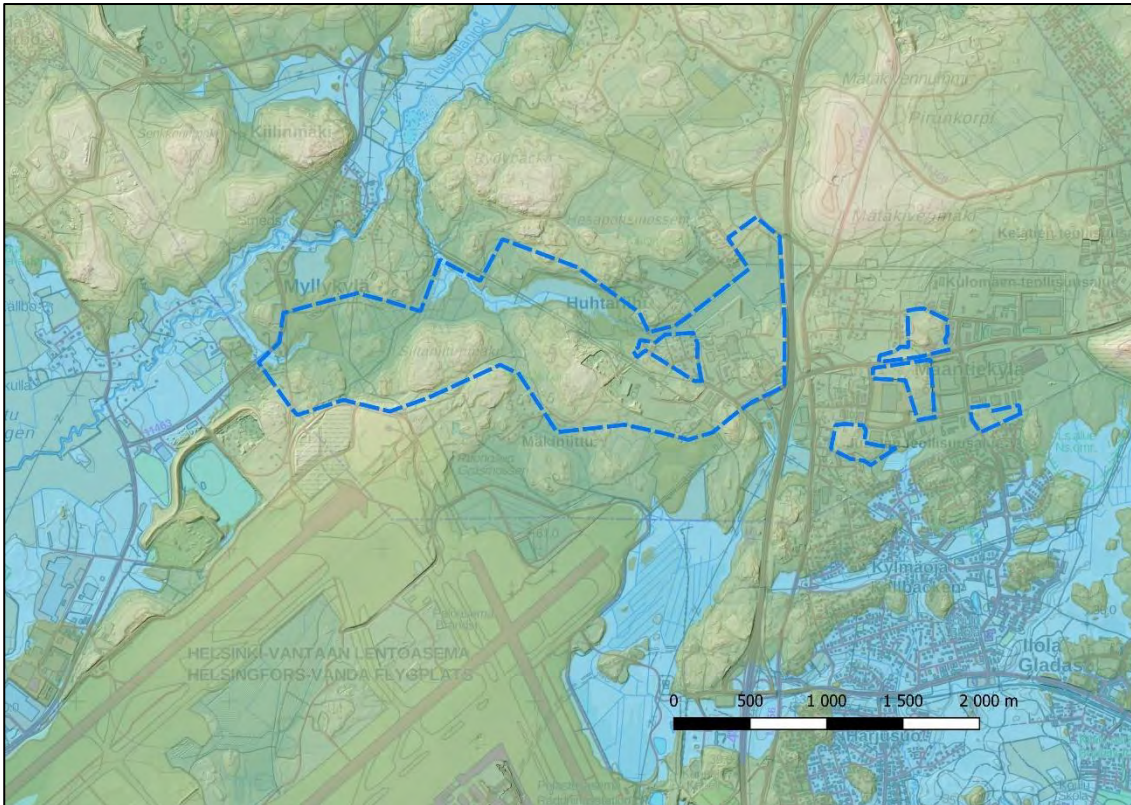
Inventointialueelta tunnetaan ennestään kiviroykkiöitä, joita on myös tutkittu 1930-luvulla. Röykkiöistä ei ole kuitenkaan löytynyt esineitä, jotka voitaisiin ajoittaa tarkemmin, eikä löydöistä ole tehty radiohiiliajoituksia, joten röykkiöiden ikämääritelmä on toistaiseksi ”ajoittamaton”.

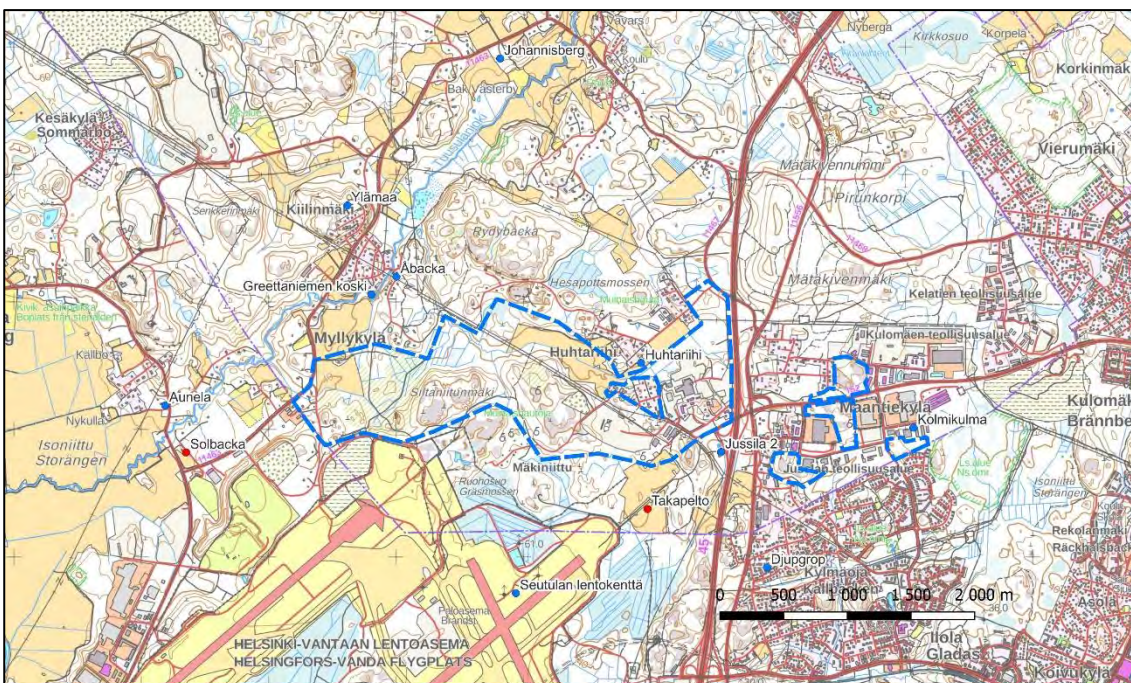
Kuva 4. Alue noin 8000 eaa, kun korkeimmat alueet olivat jo nousseet merestä ja muodostivat saariryhmän. (Rantavaihe hahmotettu 55 metrin korkeuskäyrän mukaan, myöhempi maanmuokkaus, erityisesti lentokenttä, sotkee hieman topografisia piirteitä)

Kuva 5. Alue noin 7500 eaa, kun merenlahti ulottui Huhtariin alueelle ja inventointialueen eteläosa oli vielä merenrantaa. (Rantavaihe hahmotettu 45 metrin korkeuskäyrän mukaan, myöhempi maanmuokkaus, erityisesti lentokenttä, sotkee hieman topografisia piirteitä)

Kuva 6. Alue noin 7000 eaa, kun meri oli jo vetäytynyt alueelta. Myllykylän kohdalla oli vielä merenlahti nykyisen Tuusulanjoen kohdalla. (Rantavaihe hahmotettu 40 metrin korkeuskäyrän mukaan, myöhempi maanmuokkaus, erityisesti lentokenttä, sotkee hieman topografisia piirteitä)

Kuva 7. Inventointialueella ei sijaitse ennestään tunnettuja esihistoriallisia kohteita. Karttaan on merkitty lähimmät kivikautiset asuinpaikat (punainen piste) ja kiviesineiden löytöpaikat (sininen piste)

Rautakautisen asutuksen jäljet ovat koko Tuusulassa hyvin vähäiset, eikä niitä juuri ole koko Keski-Uudella maallakaan. Vaikuttaa siltä, että rautakautinen asutus Tuusulassa oli ainakin nykyisen tutkimustiedon mukaan vähäistä. Keski-Uuttamaata on perinteisesti pidetty hämäläisten eräalueena, josta metsästettiin mm.

turkiseläimiä. Kanta-Hämeestä tunnetaan paljon rautakauteen liittyviä löytöjä ja hautauksia sekä linnavuoria. Koska Tuusulan rautakautinen asutus näyttää olleen vähäistä, on pysyvän asutuksen saaneen alkunsa vasta keskiajalla, 1200-luvulta alkaen. Kirjallisia lähteitä on melko vähän käytössä ennen 1500-lukua, mutta mainintoja Tuusulaan liittyen on asiakirjoissa jo 1400-luvulla.

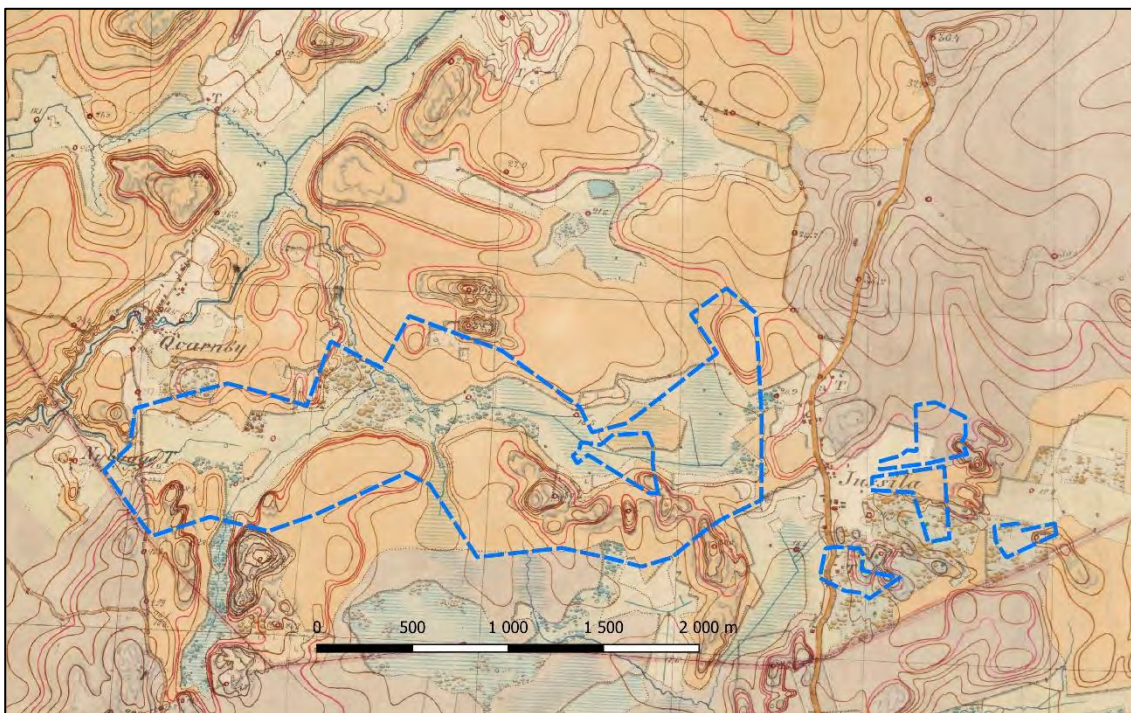
Keskiajalla asutus kasvoi ja levisi pitkin etelärannikkoa Ruotsista muuttaneen väestön toimesta ja yleensä muodostui kieliraja ruotsinkielisen rannikko asutuksen ja sisempänä maassa olleen suomalaisen asutuksen välille. Inventointialue kuuluu Ruotsinkylään (Klemetskog) Tuusulan eteläosassa. Kylän nimi on todennäköisesti peräisin kielirajasta, joka on kulkenut sen kohdalla. Ilmeisesti uudella ajalla se on ollut pääosin ruotsalaisten asuttama (Sarkamo 1983). Ruotsinkylän asutus kehittyi lähinnä Tuusulanjoen varteen, kallioiset mäet jäivät takamaiksi. Inventointialueesta on huomattava osa kuulunut Ruotsinkylässä sijainneelle Johannisbergin kartanolle. Täysin asumattomia kylän muuta alueet eivät kuitenkaan ole olleet, sillä Suomen asutuksen yleisluettelossa mainitaan vuonna 1542 Jussilan talo, joka sijaitsee nykyisen Tuusulantien itäpuolella. Talo on historiallisella ajalla sijainnut Helsingistä Ruotsinkylään ja siitä taas eteenpäin vieneen tien varressa. Maankäyttö ja asutus inventointialueella näyttää historiallisten karttojen perusteella vähäiseltä (kuvat 8–12). Peltoja raivattiin Myllykylän läheisyyteen lännessä ja Huhtariihen tuntumaan inventointialueen pohjoisosassa. Lisäksi puroomien reheviä notkelmia on käytetty laiduntamiseen ja niittyinä.

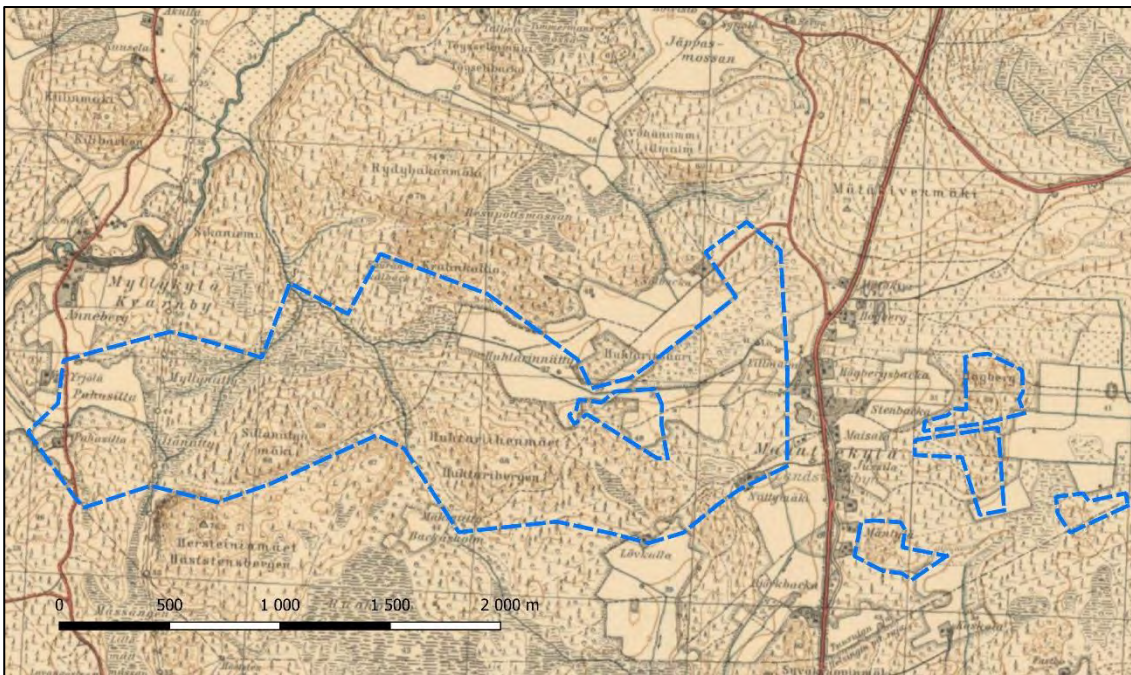
Kuva 8. Inventointialue asemituna tiluskartalle vuodelta 1761. Inventointialueelle ei ole merkitty asutusta. (KA B49:4/15-18 Ruotsinkylä Klemetskog; Egokarta, protokoll och delnings beskrifning (1761-1761))

Kuva 9. Ote Kuninkaankartastosta (1776–1805). Inventointialue jakaantuu hankalasti neljälle eri kartalle. Helsingistä Ruotsinkylään johtavan tien varressa on pari torppaa ja Jussilan talo. Muuten inventointialue on asumatonta.

Kuva 10. Inventointialue asemituna Senatinkartastoon. 1800-luvulla alkaa asutusta ilmestyä lisää, erityisesti torppia. (Lehti VIII/30, 1871)

Kuva 11. Inventointialue asemoituna pitäjänkarttaan vuodelta 1936. (2043 05)

Inventointialueella on tehty aiemmin muutamia arkeologisia tutkimuksia. Jorma Leppäaho Muinaistieteellisestä toimikunnasta (ny. Museovirasto) sekä inventoi että tutki Maantiekylän alueella olevia röykkiöitä vuosina 1935–1937. Inventointi tosin keskeytyi jo kesäkuussa osaksi ”alkaneiden suursateiden vuoksi”, mutta erityisesti siksi, että museo riitautui paikallisen oppaan kanssa, joka tunsu röykkiöiden sijainnin. Riidan aiheutti oppaan yritys myydä museolle kiviesineitä, jotka osoittautuivat väärennöksiksi. Riita saatiin sovittua ja röykkiöiden inventointia voitiin jatkaa vuonna 1937. Leppäaho dokumentoi inventoinnissaan 11 röykkiötä, joita hän nimitti hautaraunioiksi. Tätä määritelmää ei nykyisin käytetä, koska röykkiöiden funktio ja ajoitus ovat epäselvät. Röykkiöitä oli pengottu jo ennen Leppähön inventointia ja niiden kiviä oli otettu rakennustarpeiksi. Joistakin röykkiöistä oli tietojen mukaan löytynyt niitä purettaessa palanutta luuta. Leppäaho teki kaivaustutkimuksia pahoin pengotuissa hautaraunioissa II (Johannisberg B) ja III (Jussila). Hautarauniosta II löytyi palanutta luuta, jota oli löytynyt myös sitä pengottaessa. Esinelöytöjä ei tullut esiin. Hautarauniosta III havaittiin 7 x 5 metrin suuruinen käytävälatomus sekä arkkurakenne. Löytöinä saatiin tuluspiini kappale, jota Leppäaho piti nuorempana kuin itse röykkiö, sekä palamattomien luiden jäänteitä, jotka olivat niin jauhomaisia etteivät ne säilyneet arkistoitavaksi. Röykkiöstä VII oli sitä pengottaessa löytynyt rautainen veitsi ja palanutta luuta, jotka luovutettiin Leppähölle. Kaivaustutkimuksia röykkiöissä ei ole tehty Leppähön jälkeen.

Inventointialueella on tehty aiemmin myös kolme inventointia, joissa on tarkastettu ennestään tunnetut kohteet ja löydetty myös jotain uusia. Jaakko Sarkamo Museoviraston esihistorian toimistosta teki Tuusulan muinaistieteellisen inventoinnin vuonna 1965 samalla Keravan ja Järvenpään kanssa. Vuonna 2006 Kirsi Luoto Museoviraston Arkeologian osastolta päivitti Sarkamon inventoinnin Tuusulan arkeologisella inventoinnilla esihistoriallisten kohteiden osalta ja vuonna 2009 Katja Vuoristo Museoviraston Rakennushistorian osastolta inventoi Tuusulan historiallisen ajan muinaisjäännöksiä.

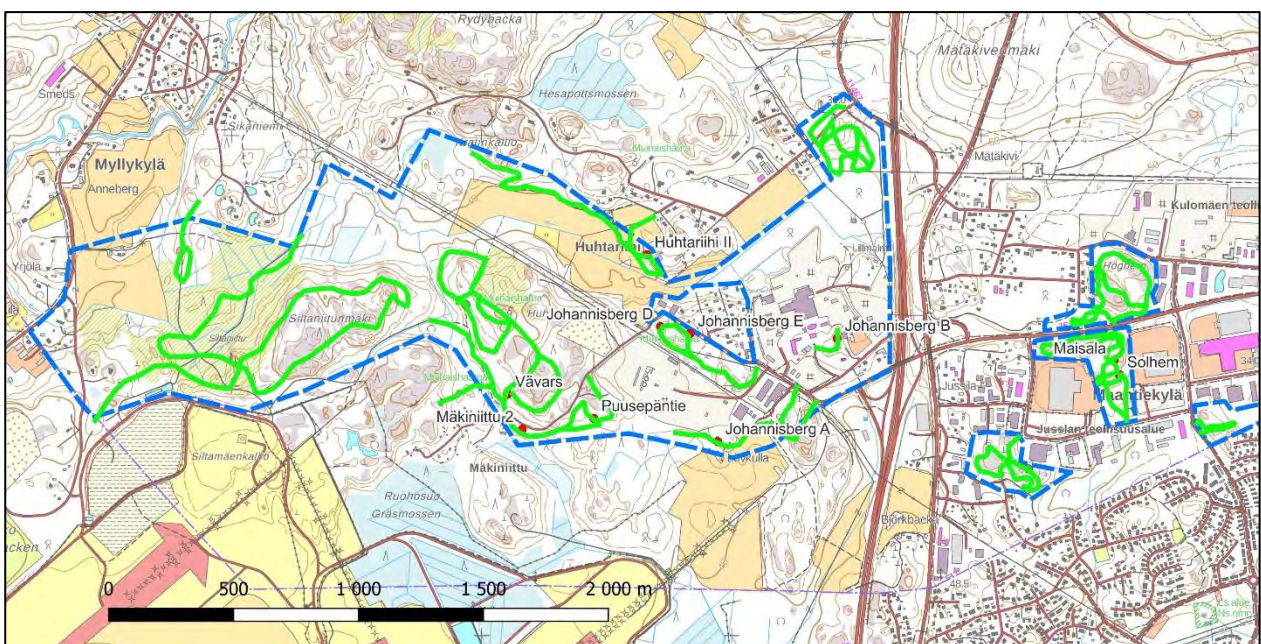
4. Inventoinnin maastotyöt

Inventoinnin maastotyön tekivät tutkija Vesa Laulumaa ja apulaistutkija Aleks Stenberg 16.5., 24.5., 26.5., 2.6. ja 6.6.2023. Inventointiin osallistui kolmena päivänä myös korkeakouluharjoittelija Hilja Mäkelä. 6.6. mukana oli myös metallinetsinharrastaja tutkimassa muutamien rökkiöiden ympäristöä. Olosuhteet olivat inventointia varten melko hyvät, tosin kasvillisuus nousi nopeasti inventoinnin aikana peittämään maastoa.

Inventointialuetta käytiin läpi havainnoimalla ja potentiaalisesti katsottuihin maastonkohtiin sekä ilmalaserkeilausaineistossa havaittuihin maarakenteisiin tehtiin koepistoja lapiolla tai maakairalla. Peltoalueita ei ollut muokattu, joten pintapöimintää pelloilla ei voitu tehdä. Inventointireitti on merkitty kuvaan 12.

Ennestään tunnettujen kohteiden paikkatiedot, säilyneisyys ja laajuus tarkastettiin. Inventoinnissa etsittiin myös poistetuksi merkittyjä muinaisjäänköksiä, koska nähtiin mahdolliseksi, että joitakin rökkiökohteita on säilynyt, mutta niitä ei ehkä vain ole havaittu aiemmissa inventoinneissa. Poistetuista kohteista löytyikin rökkiökohteita kohteissa Johannesberg B ja Maisala. Inventoinnissa löytyneiden kohteiden ja ennestään tunnettujen rökkiökohteiden mittaukset tehtiin Trimblen tarkkuusgps-laitteella, joten yksittäisille rakenteille voitiin tehdä tarkka aluerajaus.

Metallinetsinharrastajan kanssa käytiin tutkimassa rökkiökohteita Johannesberg D, Solhem ja Vävars rökkiö a. Kaikista rökkiöistä saatiin signaali, joka viittaa siihen, että rökkiöissä on metallia. Rökkiöiden ympäristössä noin 10–20 metrin säteellä etsittiin myös signaaleja, mutta ainoa mistä tuloksia saatiin oli Solhem. Solhemin rökkiön läheisyydestä löytyi metalliroskaa, mutta myös pieniä kuonan kappaleita kahdesta kohtaa kolme metriä rökkiöstä pohjoiseen ja viisi metriä itään (löytöpaikkojen koordinaatit Solhemin kohdekuvauksessa)

Kuva 12. Maastotöissä inventoitu reitti vihreällä.

5. Yhteenveto tuloksista

Inventointia tehtiin 24.5., 26.5., 2.6. ja 6.6.2023. Inventoinnissa tarkastettiin kaikki inventointialueella sijaitsevat ennestään tunnetut muinaisjäännöskohteet, yhteensä 16 kpl mukaan lukien muinaisjäännösrekisterin poistetut kohteet, joita oli 5 kpl. Poistetut kohteet ovat aiemmissa inventoinneissa tuhoutuneiksi todettuja, koska niitä ei ole pystytty paikantamaan. Viidestä poistetusta kohteesta löytyi 2 kpl: Maisala ja Johannisberg B. Näistä Johannisberg B on tutkittu vuonna 1938, mutta tutkitun röykkiön kohdalla oli kasattuna kiviä, joten se on havaittavissa vielä maastossa. Maisalan röykkiö on melko epämääräinen mutta tunnistettiin aiempien tutkimustietojen avulla. Lisäksi löydettiin myös Vävarsin röykkiökohteen alakohde röykkiö b, jota oli pidetty tuhoutuneena. Röykkiö sijaitsee kuitenkin inventointialueen ulkopuolella. Lähes kaikkiin tunnettujen kohteiden paikkatietoihin tuli pieniä tarkennuksia. Röykkiöt paikannettiin ja niiden näkyvät reunat mitattiin tarkkuusgps-laitteella. Kohteisiin tehtiin uudet aluerajaukset, jotka pitävät sisällään parin metrin suoja-alueen. Alueellinen vastuumuseo arvioi tapauskohtaisesti onko rajausta riittävä.

Tässä raportissa arkeologiset kohteet on luokiteltu lajityypeittäin Museoviraston käyttämän luokittelun mukaisesti. Kiinteä muinaisjäännös on muinaismuistolain (295/1963) tarkoittama arkeologinen jäännös. Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Muu kulttuuriperintökohde ei ole muinaismuistolain tarkoittama kiinteä muinaisjäännös, mutta sen säilyttäminen on perusteltua historiallisen merkityksen ja kulttuuriperintöarvojen takia. Muihin kulttuuriperintökohteisiin sisältyy pääasiassa 1800-luvulle ja 1900-luvun alkuun ajoittuvia jäännöksiä. Muita kulttuuriperintökohteita voidaan esittää säilytettäväksi esimerkiksi kaavoituksen yhteydessä. Muu kohde on inventoinnissa havaittu ilmiö, esim. kuoppa tai kiviröykkiö, jonka ikä on ilmeisen nuori tai kohde on arkeologiselta merkitykseltään niin vähäinen tai epämääräinen, että sitä ei ole syytä luokitella kumpaakaan edellä mainituista ryhmistä.

Uusia kohteita inventoinnissa löytyi vähäni, mikä oli odotettua alueen luonteen huomioon ottaen. Inventointialue on ollut pääosin karua korpea historiallisella ajalla eikä ole houkuttellut asutusta. Esihistorian osalta alue on melko korkealla ja käynyt läpi merenrantavaiheet pian jääkauden päättymisen jälkeen, joten kivikauden asutuksen potentiaali on melko pieni. Pronssi- ja rautakautta ei ennestään juuri tunneta inventointialueelta eikä lähiseudultaakaan, johtuen lähinnä vesistöjen puutteesta ja huonoista viljelymahdollisuuksista. Historiallisen ajan osalta alue on ollut pääosin kallioista takamaata. Pääasiassa havainnot historiallisen, ja sitä myöhemmän ajan, maankäytöstä tulivat Maantiekylän alueelta.

Uudet kohteet ovat elinkeinohistoriallisia ja ajoittuvat historialliseen aikaan ja ne on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Huhtarinmäki 2:ssa on ollut viljelyä ilmeisesti 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa, josta on jäänyt jäännösinä kellarikuoppa ja raivausröykkiö. Jussla on puolestaan pieni louhosalue, myös melko myöhäinen. Kohteet on luokiteltu muiksi kulttuuriperintökohteiksi.

Neljä uutta kohdetta, Högberg, Jussla 2, Jussla 3 ja Siltaniittu, on luokiteltu muiksi kohteeksi. Kohteissa on joko kuoppia tai kiviröykkiötä. Kohteilla ei ole siinä määrin arkeologista tai kulttuurihistoriallista arvoa, että niitä täytyisi kaavahankkeessa erityisesti huomioida. Ne ovat mukana raportissa merkinä siitä, että kohteet on havaittu ja huomioitu inventoinnissa, mikäli niistä tulee myöhemmin esimerkiksi ilmoituksia.

Alla on taulukko inventointikohteista ja koostekartta (kuva 13) niiden sijainnista. Yksityiskohtaiset tiedot kuvineen ja karttoineen löytyvät Kohdekuvaukset-osiosta.

Taulukko 1. Inventoinnissa löytyneet muut kulttuuriperintökohteet kohteet

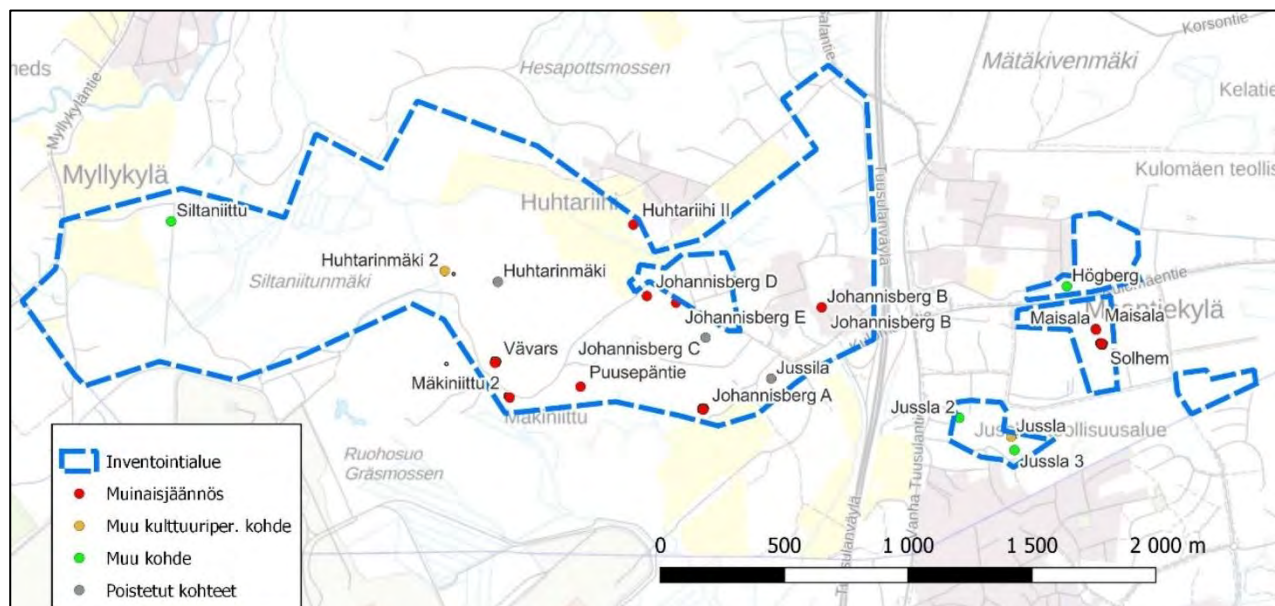
Huhtarinmäki 2	muu kulttuuriperintökohde	maarakenteet	kuopat	historiallinen
Jussla	muu kulttuuriperintökohde	työ- ja valmistuspaikat	louhokset	historiallinen

Taulukko 2. Inventointialueelta ennestään tunnetut kohteet

Nimi	Mj-tunnus	Laji	Tyyppi	Tarkenne	Ajoitus
Johannisberg A	858010018	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Huhtariih I	858010016	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Johannisberg B	1000005762	poistettu muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Johannisberg D	1000005764	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Johannisberg E	1000005765	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Maisala	858010022	poistettu muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Mäkiniittu 2	1000020047	kiinteä muinaisjäänös	työ- ja valmistuspaikat	hiilimilit	historiallinen
Puusepäntie	1000007200	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Solhem	858010021	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton
Vävars	858010019	kiinteä muinaisjäänös	kivirakenteet	röykkiöt	ajoittamaton

Taulukko 3. Inventoinnissa löytyneet muut kohteet

Nimi	Laji	Tyyppi	Tarkenne	Ajoitus
Siltaniittu	muu kohde	maarakenteet	kuopat	moderni
Jussla 2	muu kohde	työ- ja valmistuspaikat	louhokset	moderni
Jussla 3	muu kohde	maarakenteet	kuopat	moderni
Högberg	muu kohde	maarakenteet	kuopat	moderni

Kuva 13. Inventointikohteet kartalla

Kuvaluettelo

Kuvat Vesa Laulumaa

- AKDG7294:1. Huhtarihi II. Røykkiö c. Røykkiö on muodoltaan pitkänomainen kivirykelmä kuusien alla. Vierestä kulkee Saaripolku mäen päälle. Kuva pohjoisesta.
- AKDG7294:2. Johannisberg A. Røykkiö koostuu pienistä kivistä polun vieressä kallion alaosassa. Kuva lännestä.
- AKDG7294:3. Johannisberg A. Røykkiö sijaitsee 10 metriä rapistuvan ulkorakennuksen luoteispuolella. Kuva luoteesta.
- AKDG7294:4. Johannisberg B. Vuonna 1938 tutkitun røykkiön kiviä on kasassa kallion kupeessa. Kuva idästä.
- AKDG7294:5. Johannisberg D. Røykkiö kiveys jää puiden katveeseen, etualalla røykkiöön liittyvä pienemmistä kivistä tehty latomus, joka voi olla myöhäisempi kuin itse røykkiö. Kuva idästä.
- AKDG7294:6. Johannisberg D. Røykkiö on kasattu kallion päälle, røykkiössä ja kalliolla kasvaa jonkin verran puita. Kuva idästä.
- AKDG7294:7. Johannisberg E. Apulaistutkija Aleks Stenberg mittaa pienen røykkiön sijaintia. Kuva kaakosta.
- AKDG7294:8. Maisala. Epämääräinen, melko isojen kivien, muodostama røykkiö, jonka itäpuolitse kulkee polku kalliolle. Kuva etelästä
- AKDG7294:9. Maisala. Røykkiö näyttäisi muodostavan suorakulmaisen kiviryhmän, joka on pituudeltaan noin 3,5 metriä ja leveydeltään 1,5–2 metriä. Kuva etelästä.
- AKDG7294:10. Mäkiniihtu 2. Hiilimiilu erottuu matalana kumpareena, jota kiertää oja. Kuva lounaasta.
- AKDG7294:11. Mäkiniihtu 2. Hiilimiilu, kuva koillisesta.
- AKDG7294:12. Mäkiniihtu 2. Mahdollinen miilunpolttajien majan pohja, jonka kaakoisnurkka erottuu matalana kohoumana. Kuva
- AKDG7294:13. Puusepäntie. Apulaistutkija Aleks Stenberg mittaa røykkiötä. Kuva etelästä.
- AKDG7294:14. Puusepäntie. Jäkälän ja sammaleen peittämä matala røykkiö on maastossa vaikea havaita. Kuva etelästä.
- AKDG7294:15. Solhem. Apulaistutkija Aleks Stenberg ja korkeakouluharjoittelija Hilja Mäkelä mittaava røykkiön sijaintia. Kuva idästä.
- AKDG7294:16. Solhem. Røykkiön päällä on isompi kivi, jonka ympärillä sammaleen peittämää røykkiökiveystä. Kuva idästä.
- AKDG7294:17. Vävars. Sammaleen peittämä røykkiö a. Kuva etelästä.
- AKDG7294:18. Vävars. Røykkiö a sijaitsee tasaisella kalliolla. Kuva etelästä.
- AKDG7294:19. Vävars. Røykkiö c ruohon ja sammaleen peittämällä kalliolla. Kuva lännestä.
- AKDG7294:20. Vävars. Røykkiö c. Kuva lännestä.
- AKDG7294:21. Vävars. Røykkiö b, jonka luultiin tuhoutuneen. Kuva lännestä.
- AKDG7294:22. Siltaniittu. Kuoppajäännös tieuran vieressä. Kuopan reunassa on jo lahoamisasteessa oleva iso puun kanto, joten kuopalla on arviolta ikää ainakin 70 vuotta. Kuva pohjoisesta.
- AKDG7294:23. Huhtarinmäki 2. Maahan kaivettu kellarikuoppa, johon on sisäänkäynti alarinteen puolelta. Noin metrin levyinen käytävä erottuu heikosti kuvassa lapion vasemmalla puolella. Kuva lounaasta.
- AKDG7294:24. Huhtarinmäki 2. Maahan kaivetun kellarin jäännökset erottuvat vallin ympäröimänä kuoppana. Kuva koillisesta.
- AKDG7294:25. Huhtarinmäki 2. Raivausrøykkiö on sammalen peittämä ja siinä kasvaa puita. Kuva luoteesta.
- AKDG7294:26. Jussla. Louhoksen länsipäässä on louhintajätteestä tehty pitkä røykkiö. Kuva lännestä.
- AKDG7294:27. Jussla. Louhoksen itäpäähän on kasattu tulisijamainen latomus. Kuva koillisesta.
- AKDG7294:28. Inventointialuetta Siltaniitunmäeltä länteen. Kuva idästä.
- AKDG7294:29. Jussla 2. Røykkiö 1. Kuva etelästä.

AKDG7294:30. Jussla 2. Röykkiö 2. Kuva etelästä.

AKDG7294:31. Jussla 2. Röykkiö 3. Kuva lännestä.

AKDG7294:32. Jussla 2. Röykkiö 4. Kuva lounaasta.

AKDG7294:33. Jussla 3. Suurin kuoppa, kuoppa 1. Kuva pohjoisesta.

AKDG7294:34. Jussla 3. Kuoppa 2. Kuva idästä.

AKDG7294:35. Jussla 3. Kuoppa 3. Kuva etelästä.

AKDG7294:36. Högberg. Kivellä vuorattu kuopparakenne. Kuva etelästä.

AKDG7294:37. Högberg. Iso suorakulmainen kaivanto. Kuva pohjoisesta.

AKDG7294:38. Högberg. Painanne hiekkakankaalla. Kuva lounaasta.

AKDG7294:39 Apulaistutkija Aleks Stenberg mittaa Vävarsin röykkiötä. Kuva luoteesta.

AKDG7294:40 Inventointialuetta Huhtarinmäen ja Siltaniitunmäen välisen uoman ympäristössä, jossa kasvillisuus on rehevämpää. Kuva luoteesta.

Lähteet

Painetut lähteet

Alanen, Timo ja Kepsu, Sauli 1989: *Kuninkaan kartasto Suomesta 1776–1805*. SKS.

Harju, Erkki-Sakari; Lappalainen, Jussi T 2012: *Kuninkaan kartasto Etelä-Suomesta 1776–1805*. SKS:n toimituksia 1373.

Hyvärinen, Hannu 1999: Shore Displacement and Stone Age Dwelling sites near Helsinki, Southern Coast of Finland. Teoksessa Huurre, M. (ed.), *Dig It All*. Papers dedicated to Ari Siiriäinen. The Finnish Antiquarian Society & The Archaeological Society of Finland, Helsinki. 79–89.

Peltovuori, Risto O. 1975: *Suur-Tuusulan historia II*. Tuusula-Kerava-Järvenpää. Seurakunnan perustamisesta Suomen sotaan 1643–1808. Tuusulan kunta, Keravan kaupunki ja Järvenpään kaupunki.

Rosenberg, Antti ja Selin, Rauno 1995: *Suur-Tuusulan historia III*. Tuusula-Kerava-Järvenpää. Suomen sodasta 1808–1809 itsenäisyyden ajan alkuun. Tuusulan kunta, Keravan kaupunki ja Järvenpään kaupunki.

Siiriäinen, Ari ja Sarkamo, Jaakko 1983: *Suur-Tuusulan historia I*. Tuusula-Kerava-Järvenpää. Esihistoriallisesta ajasta seurakunnan perustamiseen 1643. Tuusulan kunta, Keravan kaupunki ja Järvenpään kaupunki.

Arkistolähteet

Leppäaho, Jorma 1938: Tuusulan pitäjän Maantiekylän alueella olevat hautarauniot. Muinaistieteellinen toimikunta. Museoviraston arkisto.

Luoto, Kirsi 2006: Tuusulan arkeologinen inventointi. Museovirasto, Arkeologian osasto. Museoviraston arkisto.

Sarkamo, Jaakko 1965: Tuusulan muinaistieteellinen inventointi. Museovirasto, esihistorian toimisto. Museoviraston arkisto.

Vuoristo, Katja 2009: Tuusulan historiallisen ajan muinaisjäännösinventointi 4.–15.5.09. Museovirasto, Rakennushistorian osasto. Museoviraston arkisto.

Internet-lähteet

Museoviraston asiat, <https://asiat.museovirasto.fi>

Kansallisarkiston verkkopalvelut, www.arkisto.fi

Maanmittauslaitos. Avoimien aineistojen tiedostopalvelu. [Avoimien aineistojen tiedostopalvelu \(maanmittauslaitos.fi\)](http://avoimien.aineistojen.tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi)

Paikkatietoikkuna, <http://www.paikkatietoikkuna.fi>

Vanhat kartat -sivusto www.vanhatkartat.fi

Luettelo inventoinnissa käytetyistä historiallisista kartoista

Linkkien avulla pääsee karttoihin Kansallisarkiston verkkosivuilla

-Tilusjakokartta 1766

B49:4/1 Ruotsinkylä Klemetskog; Johannisberg och Jussila hemmanen, karta och beskrifning öfver egobyte (1766–1766)

[Kuvien tarkastelu - Kansallisarkisto | Asiointipalvelu Astia \(narc.fi\)](#)

-Isojakokartta Ruotsinkylä 1759

B49:4/12-14 Ruotsinkylä / Klemetskog; Karta öfver åker och äng jemte storskiifts beskrifning (1759-1759)

[Kuvien tarkastelu - Kansallisarkisto | Asiointipalvelu Astia \(narc.fi\)](#)

[Kuvien tarkastelu - Kansallisarkisto | Asiointipalvelu Astia \(narc.fi\)](#)

-Uudistuskartta, tiluskartta Ruotsinkylä 1761

B49:4/15-18 Ruotsinkylä Klemetskog; Egokarta, protokoll och delnings beskrifning (1761-1761) tiedosto 1

[Kuvien tarkastelu - Kansallisarkisto | Asiointipalvelu Astia \(narc.fi\)](#)

-Senaatinkartasto, lehti VIII/30, 1871

<https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=5978764636&aineistoid=2388182710>

Kohdekuvaukset

Huhtarihi II (muinaisjäännöstunnus 858010016)

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet

Alatyyppi: röykkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Vanha koordinaatti ETRS-TM35FIN: P: 6691523 I: 388660, Z:

Uusi koordinaatti ETRS-TM35FIN: P: 6691524 I: 388662, Z: 45

Koord. selite: Röykkiön pohjoispää, tarkkuusgps-mittaus

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Kohde, joka alun perin on käsittänyt yhteensä neljä röykkiötä, sijaitsee Ruotsinkylän Huhtarihin tilan puimalarakennuksen välittömässä läheisyydessä, puimalan länsi- ja pohjoispuolella. Suurin röykkiö on sijainnut kalliopohjalla aivan puimalarakennuksen lounaiskulmalla. Röykkiöstä ei ole enää jäljellä mitään. Tästä röykkiöstä 40 metriä länteen on sijainnut röykkiö a. Röykkiö b on sijainnut röykkiöstä a 20 metriä lounaaseen ja pellon kulmasta 50 metriä itään. Sekä röykkiö a että b ovat tuhoutuneet. Kallion notkelmassa pari metrisen jyrkänteen yläpuolella on röykkiö c. Röykkiön läpimitta on 2 metriä ja korkeutta sillä on vajaa puoli metriä. Röykkiö on muodoltaan pyöreähkö ja sen välittömässä läheisyydessä on halkaisijaltaan vain metrin mittainen pienempi kivirykelmä. Suurimman, tuhoutuneen röykkiön koko oli 3,5 x 3 metriä ja sen keskellä on arkkumainen latomus. Muut röykkiöt, jotka siis ovat myös tuhoutuneet, olivat halkaisijaltaan 1–2 m.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin inventoinnissa. Kallioaluetta käytiin läpi ja ainoa röykkiötä muistuttava rakennelma löytyi muinaisjäännösrekisterin koordinaattipisteen kohdalta. Peruskartan muinaisjäännösmerkin kohdalla ei siis enää sijaitse mitään muinaisjäännöstä. Muinaisjäännösrekisterin piste osoittaa aiemmissa tutkimuksissa havaittua röykkiötä c. Röykkiö on muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukaisesti noin 6 metriä pari metrisen jyrkänteen itäpuolella, jossa on matala notkelma jyrkänteen ja paljaan kallion välissä. Kallio kohoaa itään päin. Inventoinnissa ei havaittu röykkiöllä olevan selkeää muotoa, havainnointia vaikeutti röykkiön päällä oleva puusto. Röykkiö on noin viisi metriä pitkä ja pari metriä leveä ja matala. Muutamia isompia kiviä näkyy selvästi ja pienempää kiveystä levittäytyy niiden ympärille. Röykkiö kiveys näyttää hieman siltä, että ne on vieritetty notkelmaan ylempää kalliolta. Röykkiön laitoja ei pystytty mittaamaan tarkkuusgps-laitteella puuston takia. Röykkiöstä mitattiin koordinaatti vain sen pohjoispäästä ja ehdotettu raja-alue on tehty havaitun kokoon mukaisesti karttaan. Aiempi alueraja-alue on selvästi isompi. Mitattu koordinaattipiste on 1,5 metriä idempänä kuin muinaisjäännösrekisterin koordinaattipiste.

Tarkastuspäivä: 26.5.2023

Digikuvat: AKDG7294:1

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

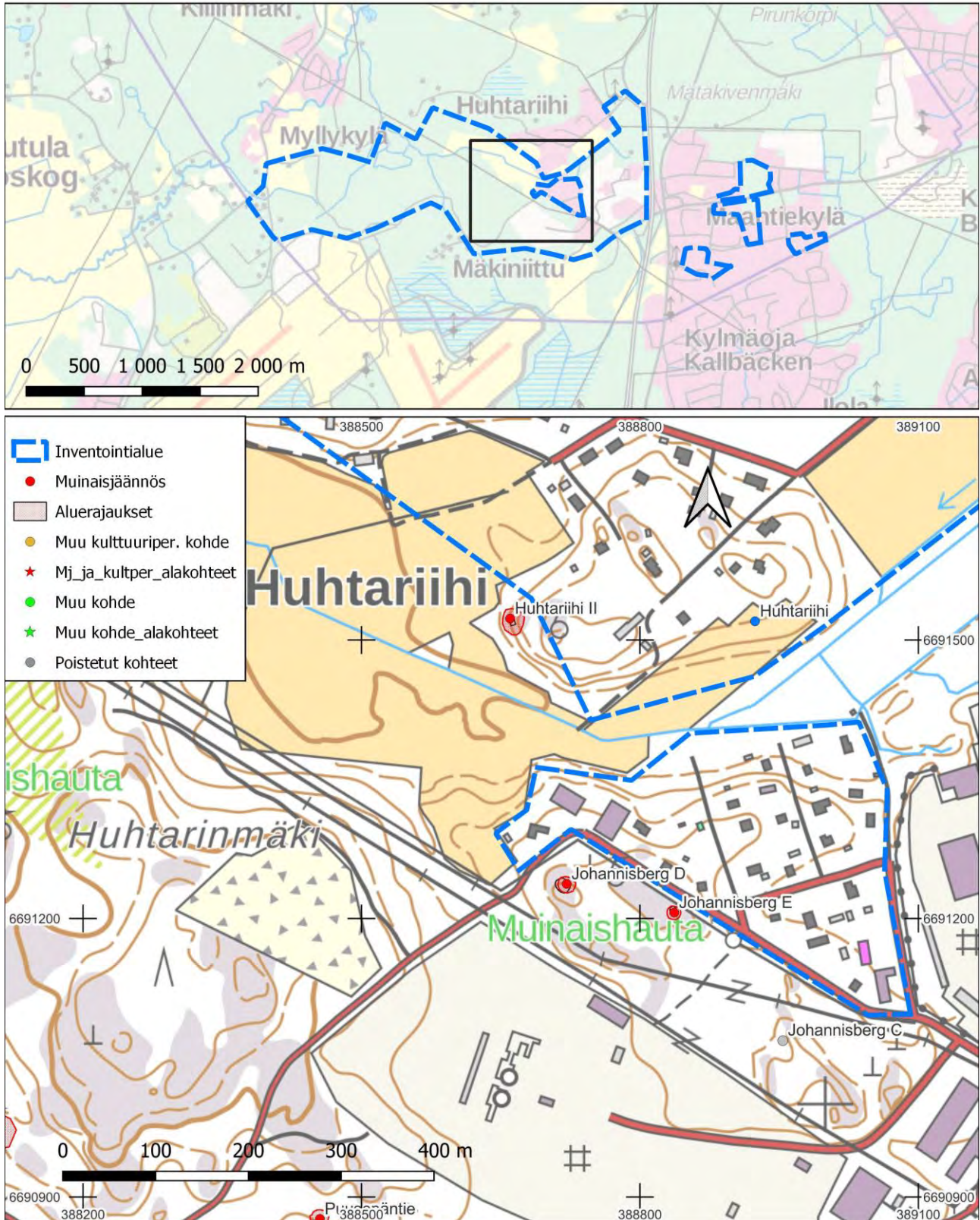
Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 tarkastus (hautaraunio VI), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi (kohde numero 85), Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus (kohde numero 18), Kirsi Luoto 2006 inventointi (kohde numero 16)

AKDG7294:1. Huhtarihi II. Röykkiö c. Röykkiö on muodoltaan pitkänomainen kivirykelmä kuusien alla. Vierestä kulkee Saaripolku mäen päälle. Kuva pohjoisesta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtariihi II, mj-tunnus 858010016, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg D, mj-tunnus 1000005764, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg E, mj-tunnus 1000005765, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Huhtarinmäki (muinaisjäännöstunnus 858010017) poistettu kohde

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet

Alatyyppi: röykkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: poistettu kiinteä muinaisjäännös

ETRS-TM35FIN: P: 6691293 I: 388115, Z:

Koord. selite: -

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Röykkiö sijaitsee kalliopohjaisella mäellä Huhtariihen pellon eteläisimmän niemekkeen kärjestä 500 metriä länteen. Röykkiön koko on 3,5 x 2,5 metriä. Röykkiötä ei kyetty paikallistamaan vuoden 1992 tarkastuksessa eikä vuoden 2006 inventoinnissa.

Inventointihavainnot:

Kohdetta etsittiin vuoden 2023 inventoinnissa, mutta sitä ei nytkään löydetty. Etsinnässä käytettiin apuna Sarkamon inventoinnin kuvaa, mutta paikkaa ei pystytty tunnistamaan maastossa. Röykkiön koordinaattipisteen pohjoispuoleisen tilan alue on nykyisin kokonaan louhoksena ja mikäli röykkiö on ollut siellä, se on varmasti tuhoutunut.

Tarkastuspäivä: 26.5.2023

Digikuvat: AKDG7294:

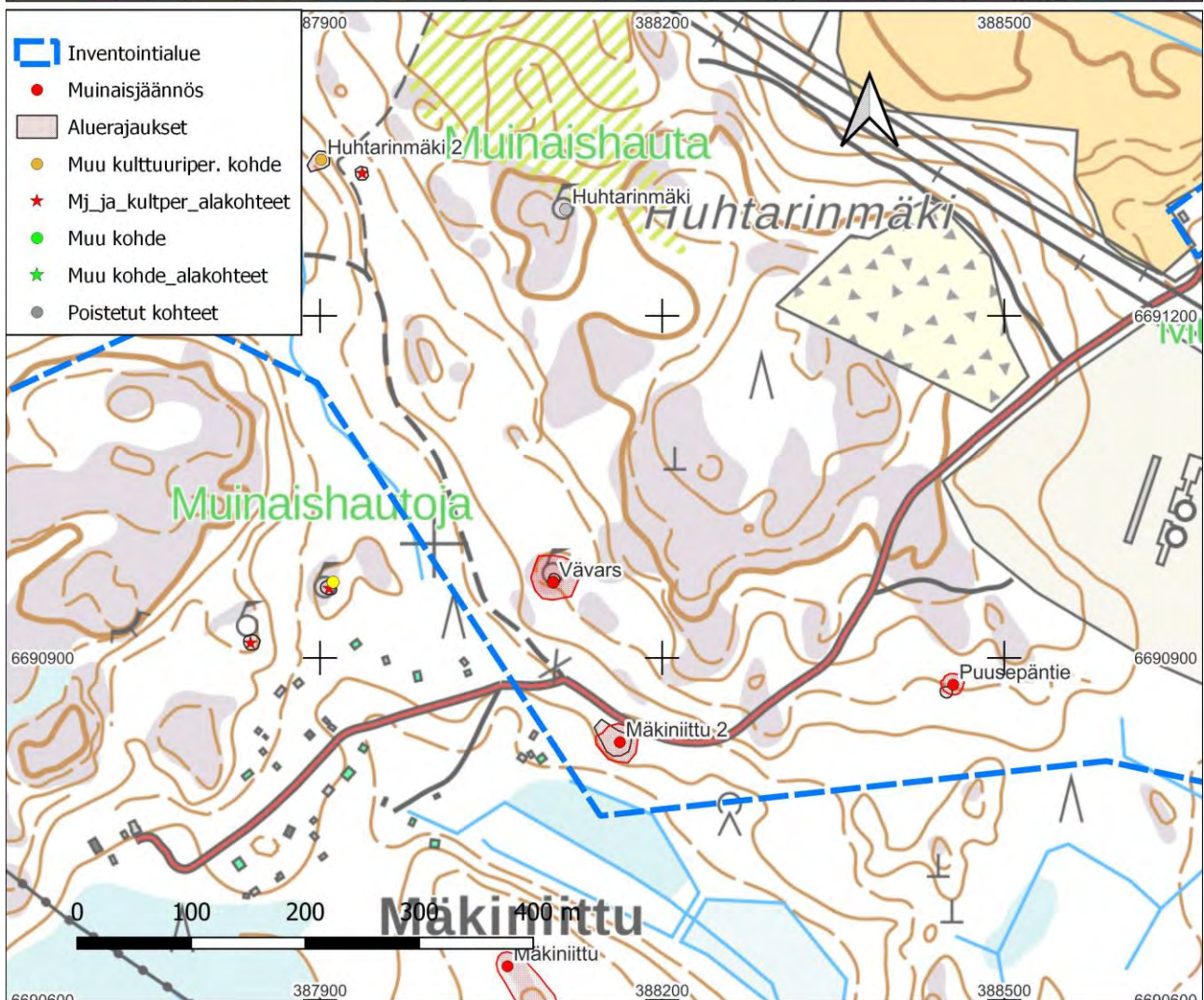
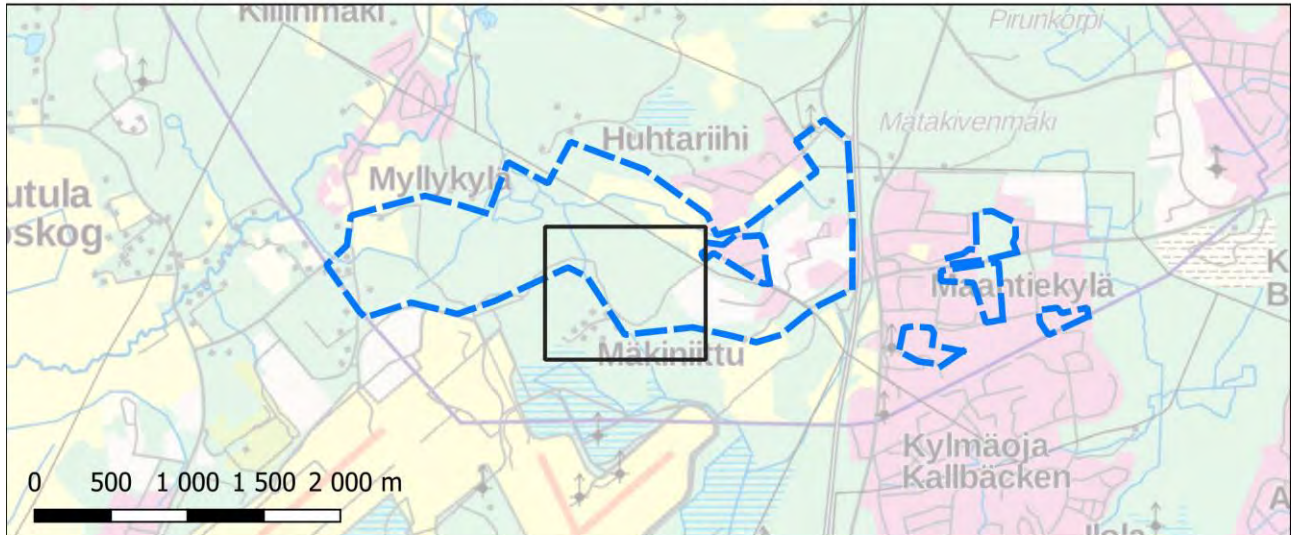
Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

Aiemmat tutkimukset: Jaakko Sarkamo 1965 inventointi, Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtarinmäki 2, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, maarakenteet, kuopat, historiallinen
 Huhtarinmäki, mj-tunnus 858010017, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Mäkinieitu 2, mj-tunnus 1000020047, kiinteä muinaisjäännös, työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut, historiallinen
 Puusepäntie, mj-tunnus 1000007200, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Vävars, mj-tunnus 858010019, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Huhtarinmäki 2 (uusi kohde, ei mj-tunnusta)**Muinaisjäännöstyyppi:** maarakenteet**Alatyyppi:** kuopat**Lukumäärä:** 1**Ajoitus:** historiallinen**Laji:** muu kulttuuriperintökohde**ETRS-TM35FIN:** P: 6691325 I: 387937, Z: 49**Koord. selite:** Tarkkuusgps-koordinaatti kellarikuopan keskeltä.**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Ei kuvausta, uusi kohde

Inventointihavainnot:

Huhtarinmäen länsipuolella on maahan kaivetun kellarin jäännökset. Kellari on ollut lounaaseen viettävään rinteeseen kaivetussa kuopassa. Sisäosa on alun perin ollut kooltaan noin 3,5 x 2,5 metriä. Reunat ovat sortuneet, joten alkupe-
räistä kokoa on vaikea tarkkaan arvioida. Kuopan syvyys ylärinteessä on noin 1,5 metriä ja alarinteessä alle metri. Kuop-
pan ympärillä on 2,5–3 metriä leveät noin 30 cm korkeat vallit, jotka madaltuvat rinteeseen yläosaa kohti. Kellariin johtaa
metrin levyinen ja noin viisi metriä pitkä käytävä lounaasta, rinteeseen alaosaan. Maaperä alueella on hiekkaa ja kasvilli-
suus lehtomaista. Alueella on ollut pelto, johon liittyy kellarista 35 metriä itään oleva raivausröykkiö. Röykkiö on halkai-
sijaltaan 3,5 metriä ja korkeudeltaan noin metri. Alueelle ei ole merkitty peltoa mihinkään 1800-luvun tai 1900-luvun
kartoista, voi olla myös, että kyseessä on kaskialue, mutta maaperässä ei havaittu erityistä nokisuutta. Todennäköisesti
kohde ajoittuu 1800-luvulle tai 1900-luvun alkuun.

Tarkastuspäivä: 26.5.2023**Digikuvat:** AKDG7294:23–25**Löydöt:** -**Aiemmat löydöt:** -**Aiemmat tutkimukset:** -**Alakohde:**

Työ- ja valmistuspaikat, viljelyröykkiöt

ETRS-TM35FIN: P: 6691293 I: 388115, Z:

AKDG7294:23. Huhtarinmäki 2. Maahan kaivettu kellarikuoppa, johon on sisäänkäynti alarinteen puolelta. Noin metrin levyinen käytävä erottuu heikosti kuvassa lapion vasemmalla puolella. Kuva lounaasta.

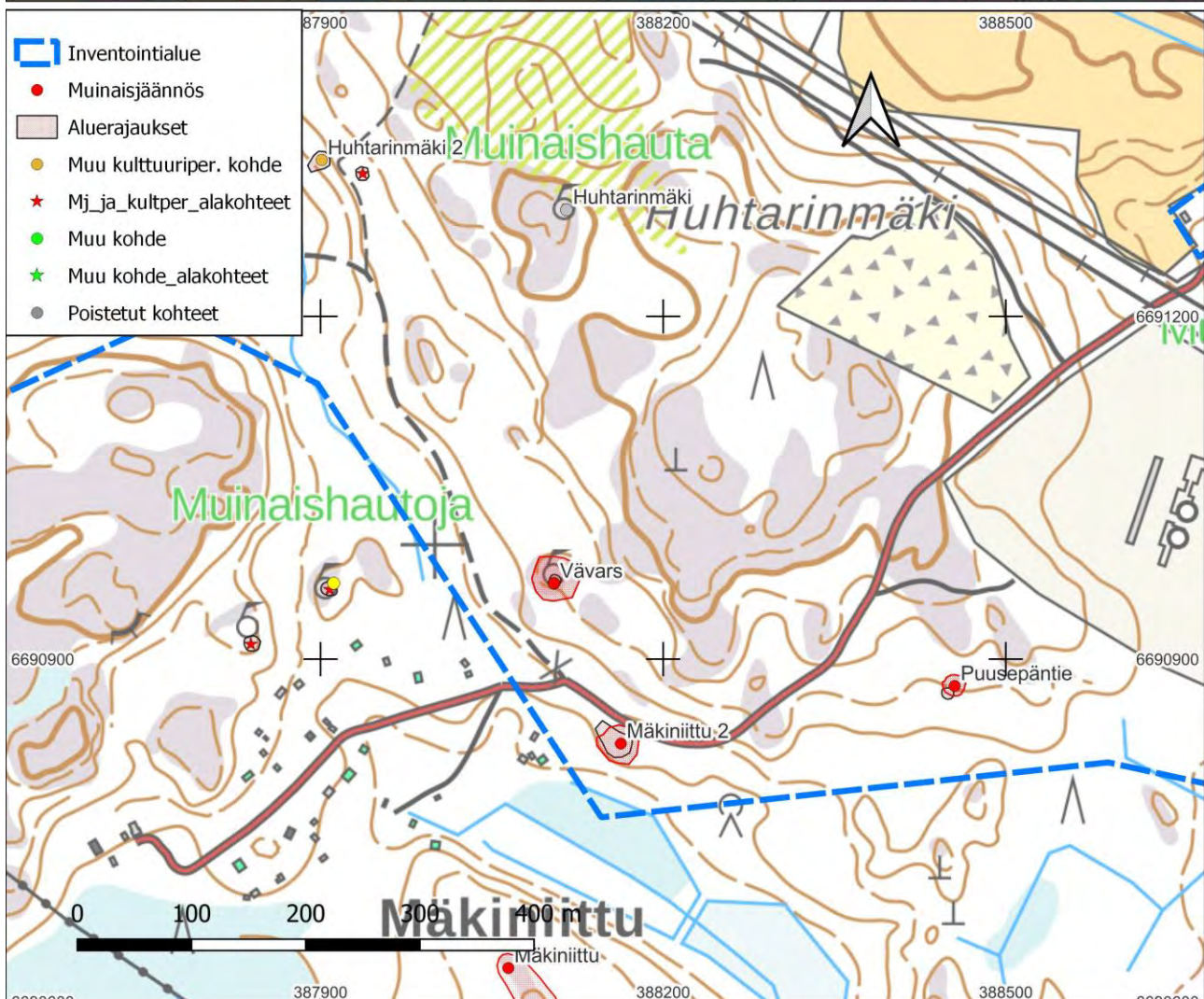
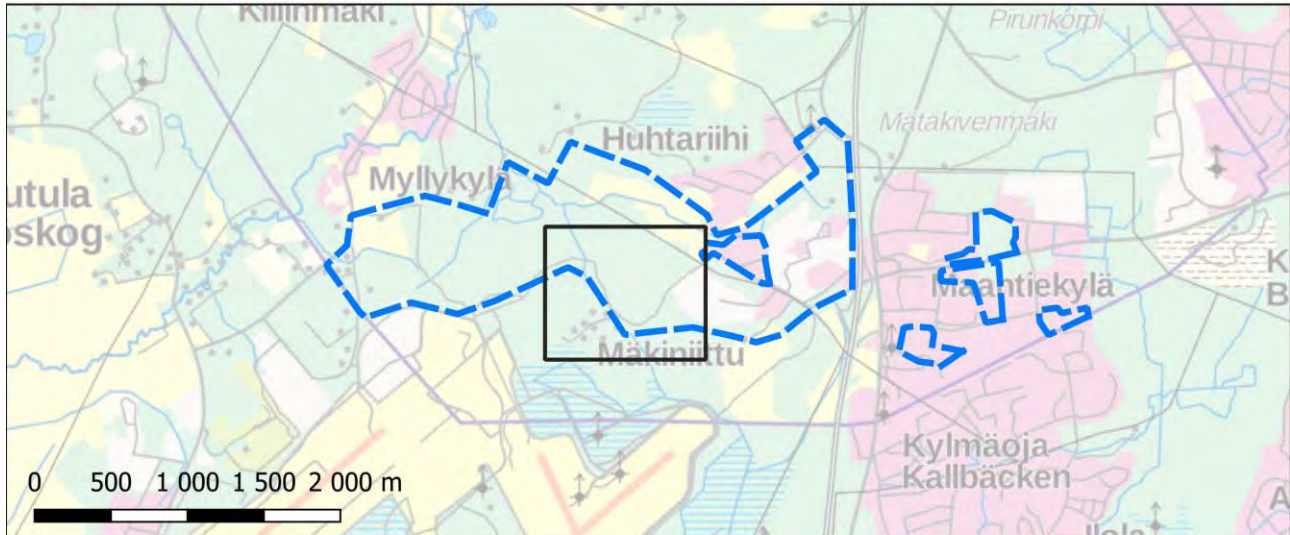
AKDG7294:24. Maahan kaivetun kellarin jäännökset erottuvat vallin ympäröimänä kuoppana. Kuva koillisesta.

AKDG7294:25. Raivausröykkiö on sammalen peittämä ja siinä kasvaa puita. Kuva luoteesta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtarinmäki 2, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, maarakenteet, kuopat, historiallinen
 Huhtarinmäki, mj-tunnus 858010017, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Mäkiiniittu 2, mj-tunnus 1000020047, kiinteä muinaisjäännös, työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut, historiallinen
 Puusepäntie, mj-tunnus 1000007200, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Vävars, mj-tunnus 858010019, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Högberg (uusi kohde, ei mj-tunnusta)

Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet

Alatyypit: kuopat

Lukumäärä: 1

Ajoitus: moderni

Laji: muu kohde

ETRS-TM35FIN: P: 6691275 I: 390413, Z: 54

Koord. selite: Tarkkuusgps-mittaus

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Uusi kohde ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Högbergin ja Kulomäentien välissä on luonnonkivellä verhoiltu syvä kuoppa, jonka yläosaa on vahvistettu betonilla. Kuoppa on kooltaan noin 4x6 metriä ja syvyys on noin 2 metriä, sen yläosassa on poikittain kaksi betonipalkkia. Kuoppa on rinteessä ja osa kuopan ylälaita on vain hieman maanpinnan yläpuolella ja muilta osin syvyys syntyy ympäröivistä valleista, jotka ovat 3–4 metriä leveät.

Kuoppaa ei näy vuoden 1946 ilmakuvassa, mutta se on ilmestynyt vuoden 1951 ilmakehuvaan, jolloin erottuu myös uusi tieura kuopalta itäpuoleiselle pellolle noin 200 metrin päässä. Kuopan lounaispuolella noin 5 metrin päässä on iso, noin 12x8 metrin kokoinen suorakulmainen vallien ympäröimä kaivanto, josta on otettu jonkin verran hiekkaa. Kaivantoon on tullut käytävä tien suunnasta. Todennäköisesti näiden rakenteiden synty ja käyttö liittyvät jotenkin toisiinsa ja maanviljelyyn.

Näistä kuopista noin 40 metriä itäkoilliseen on pyöreähkö, matalien vallien ympäröivä noin metrin syvyinen painanne. Painanteen sisäosa on halkaisijaltaan noin 5 metriä ja vallien ulkoreunasta mitattuna halkaisija on noin 10 metriä. Painanteeseen johtaa lännestä säteittäin kaksi sisäänkäyntiä muistuttavaa käytävää, pituus noin 2–3 metriä. Maaperä on melko löysää ja sekoittuneen oloista hiekkaa. Painanne muistuttaa lähinnä toisen maailmansodan aikaista armeijan käyttämän teltan paikkaa. Puolustusvoimien aktiviteeteistä alueella ei ole tietoa.

Kaikki kuopat ovat iältään nuoria ja ne on luokiteltu muiksi kohteiksi.

Tarkastuspäivä: 6.6.2023

Digikuvat: AKDG7294:

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

Aiemmat tutkimukset: -

Alakohteet: Kuoppa 2 P: 6691264, I: 390401, Z: 55

Kuoppa 3, P: 6691294 I: 390457, Z: 53

AKDG7294:36. Högberg. Kivellä vuorattu kuopparakenne. Kuva etelästä.

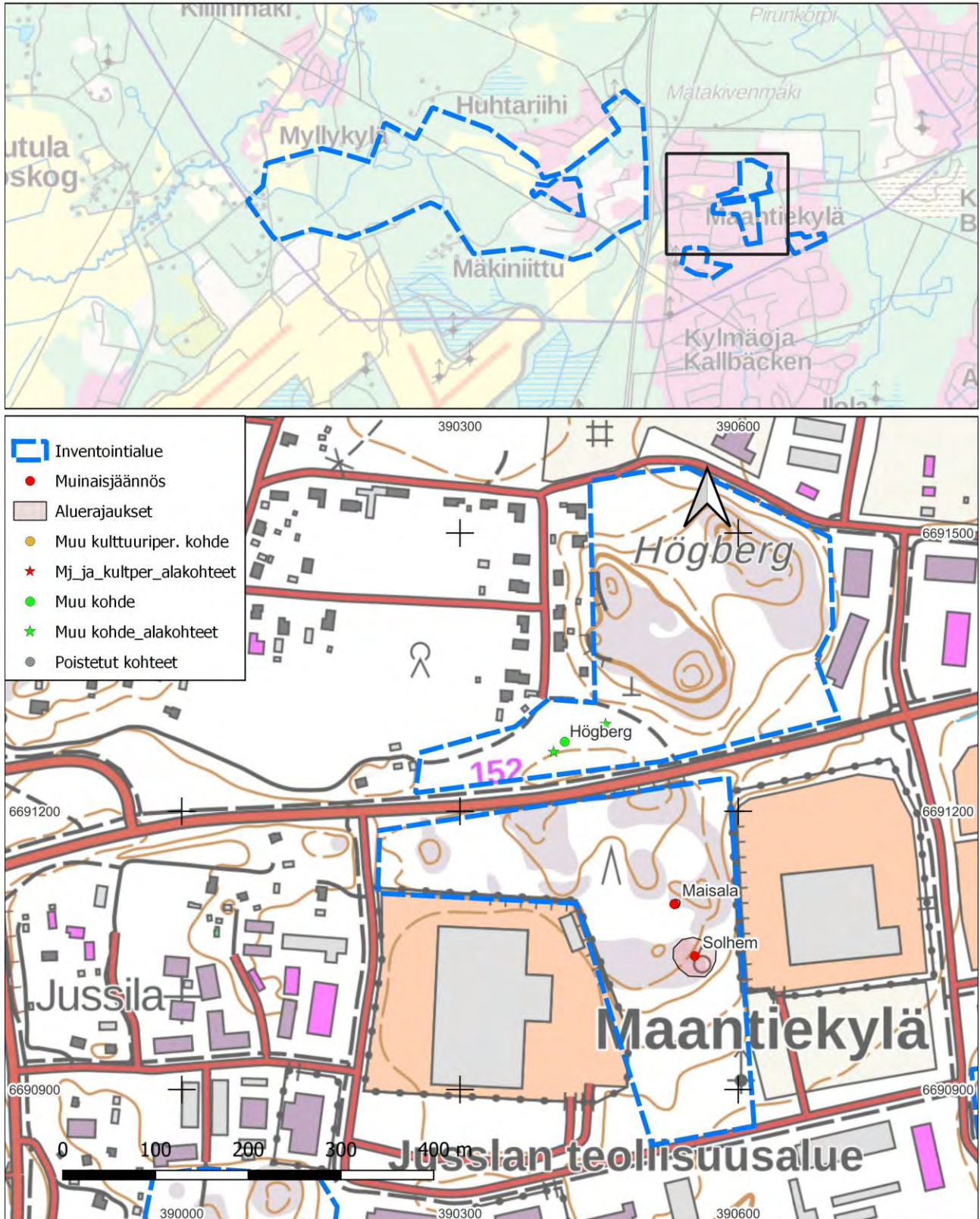
AKDG7294:37. Högberg. Iso suorakulmainen kaivanto. Kuva pohjoisesta.

AKDG7294:38. Högberg. Painanne hiekkakankaalla. Kuva lounaasta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Maisala, mj-tunnus 858010022, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Solhem, mj-tunnus 858010021, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Högberg, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Johannisberg A (muinaisjäännöstunnus 858010018)**Muinaisjäännöstyyppi:** kivirakenteet**Alatyyppi:** röykkiöt**Lukumäärä:** 1**Ajoitus:** ajoittamaton**Laji:** kiinteä muinaisjäännös**Vanha koordinaatti ETRS-TM35FIN:** P: 6690780 I: 388944, Z:**Uusi koordinaatti ETRS-TM35FIN:** P: 6690777 I: 388945, Z: 48**Koord. selite:** Tarkkuusgps-koordinaatti röykkiölle**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Röykkiö sijaitsee Ruotsinkylässä Löfkullan (Lövkullan) talon pohjoispuolella Ahtolantien päässä, metsässä kallioilla. Se on kooltaan noin 3 x 3 metriä ja koostuu pääasiassa pienistä, halkaisijaltaan 0,1–0,2 metriä olevista kivistä.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa. Röykkiö on muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen. Röykkiön sijainti kallion alaosassa lähellä jo autioitunutta taloa ja sen koostumus pienistä kivistä viittaisi raivausröykkiöön. Röykkiössä näkyi myös tiilen kappaleita, joita siihen on heitelty ilmeisesti vuoden 1938 tarkastuksen jälkeen. Röykkiö mitattiin ja rajattiin. Aluerajaus kattaa noin 2 metrin suoja-alueen röykkiön ympärillä. Muinaisjäännösrekisterin koordinaatti tarkentui hieman osoittamaan röykkiön keskelle.

Tarkastuspäivä: 2.6.2023**Digikuvat:** AKDG7294:2–3**Löydöt:** -**Aiemmat löydöt:** -

Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 tarkastus (hautaraunio I), Jaakko Sarkamo 1065 inventointi, Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Ranta & Vanhatalo 2006 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi

AKDG7294:2. Johannisberg A. Röykkiö koostuu pienistä kivistä polun vieressä kallion alaosassa. Kuva lännestä.

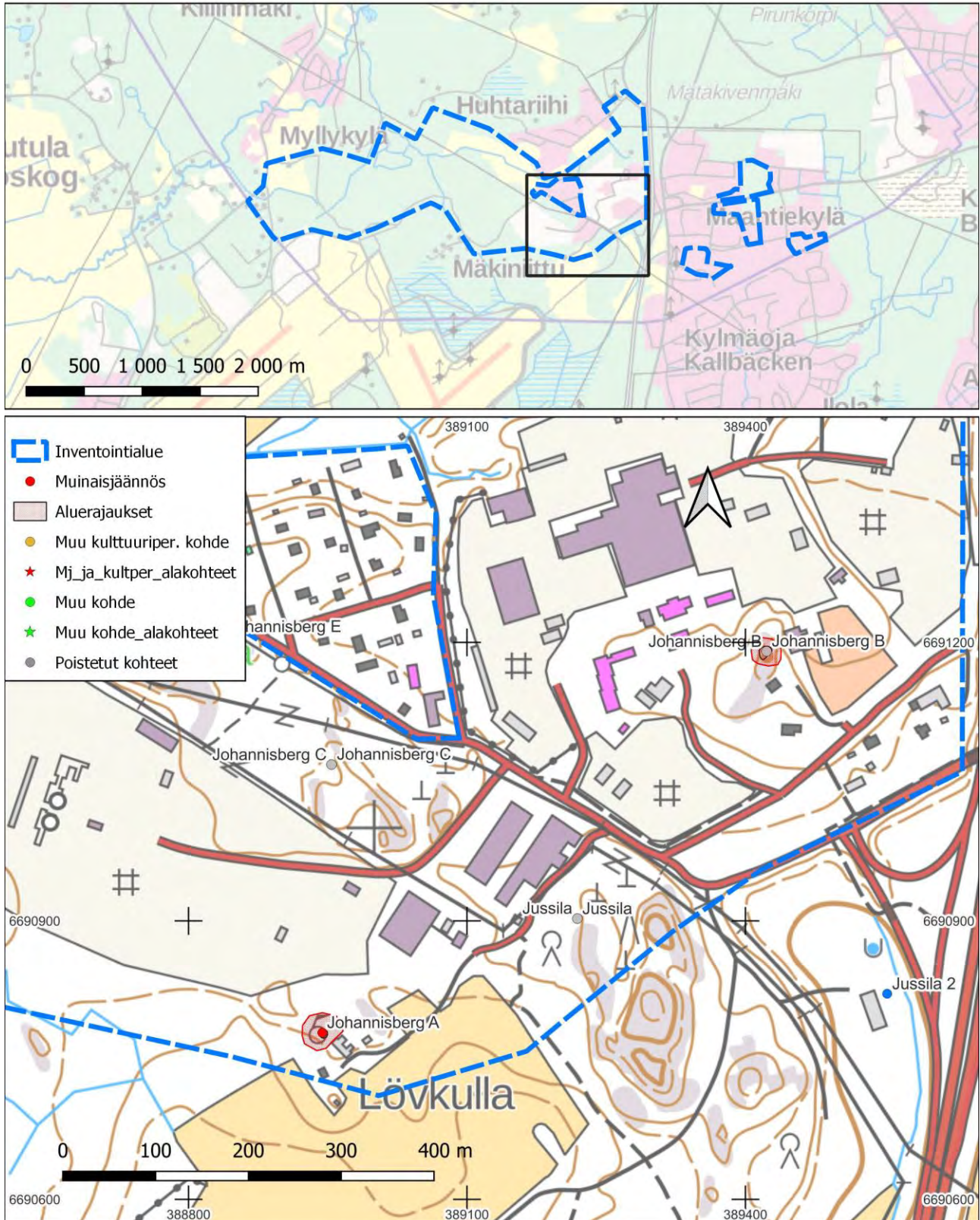
AKDG7294:3. Johannisberg A. Röykkiö sijaitsee 10 metriä rapistuvan ulkorakennuksen luoteispuolella. Kuva luoteesta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Johannisberg A, mj-tunnus 858010018, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg B, mj-tunnus 1000005762, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg C, mj-tunnus 1000005763, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg B (muinaisjäännöstunnus 100005762) poistettu kohde

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Alatyyppi: rökkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: poistettu kiinteä muinaisjäännös

ETRS-TM35FIN: P: 6691190 I: 389423, Z:

Koord. selite: Kohteen GPS-koordinaatti

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Kohde sijaitsee noin 130 metriä Puusepätien pohjoispuolella olevalla kalliopaljastumalla. Kalliopaljastuman lähellä sijaitsee omakotitalo ja Lemminkäinen Oy:n toimistorakennus on kohteesta noin 30 metriä koilliseen. Rökkiö on kooltaan 8,5 x 7,5 metriä ja korkeudeltaan alle puoli metriä. Rökkiö on kaivettu ja kaivauksissa havaittiin rökkiön sisältävän sekä suorakulmaisen käytävälatomuksen että nelikulmaisen arkkulatomuksen. Tutkimuksissa rökkiöstä löytyi piin pala (ilmeisesti tuluspiitä) sekä ”luunjätteitä”. Tutkimusten jälkeen rakennelmia ei peitetty.

Poistettu 5.6.2015 suojelureksiteristä rauhoitettuna muinaisjäännöksenä, koska rökkiötä ei enää voi hahmottaa maastossa ja se on tutkittu.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa. Rökkiön on tutkinut Jorma Leppäaho vuonna 1938. Hän kertoo jättäneensä tutkitun rökkiön peittämättä niin että sen rakenteita, mm. paasiarkku, käytäviä ja tarhoja, voi käyttää opetus-tarkoitukseen. Tarkastuksessa havaittiin muinaisjäännösrekisterin koordinaattipisteen kohdalla kivrökkiö loivasti länteen viettävän avokallion ja sen viereisen metsän reunassa. Rökkiön koko on noin 9x5 metriä. Vaikuttaa siltä, että paikalla on ollut Leppäahon avoimeksi jättämä rökkiö, jonka kiviä on vieritelty ja kasattu kallion juureen. Rökkiön rakenteet eivät enää erotu varsinkaan kun rökkiö on jo kasvillisuuden peittämä. Rökkiön kiveys on siis edelleen jäljellä, mutta rakenteet ovat joko tuhoutuneet tai ne ovat peittyneet. Rökkiö kuitenkin mitattiin ja rajattiin. Aluerajaus kattaa noin 2 metrin suoja-alueen rökkiön ympärillä. Muinaisjäännösrekisterin koordinaattipiste sattuu rökkiön itäpäähän.

Tarkastuspäivä: 26.5.2023

Digikuvat: AKDG7294:4

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: KM 10030:3–4 (tuluspiitä, palamaton luunsiru)

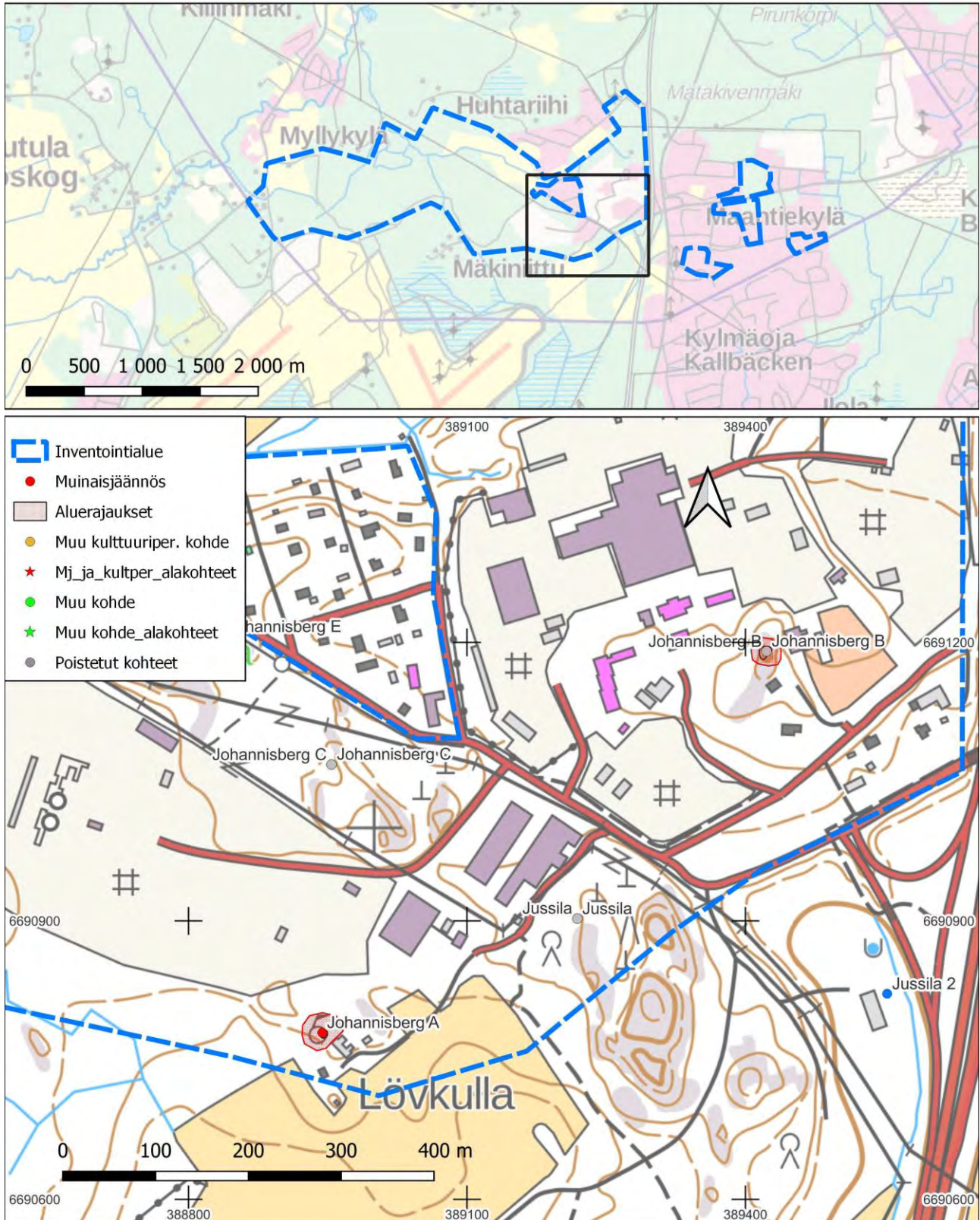
Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 kaivaus (hautaraunio III), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi, Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi

AKDG7294:4. Johannisberg B. Vuonna 1938 tutkitun röykkiön kiviä on kasassa kallion kupeessa. Kuva idästä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Johannisberg A, mj-tunnus 858010018, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg B, mj-tunnus 1000005762, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg C, mj-tunnus 1000005763, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg C (muinaisjäännöstunnus 100005763) poistettu kohde

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet

Alatyyppi: röykkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: poistettu kiinteä muinaisjäännös

ETRS-TM35FIN: P: 6691068 I: 388954, Z:

Koord. selite:

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Röykkiö c on sijainnut Puusepäntien eteläpuolella Lemmintien ja Puusepäntien yhtymäkohdasta 120 metriä luoteeseen. Röykkiö on ollut kooltaan 3,5 x 4 metriä, jonka "ryöstökuopan" pohjasta on vuoden 1938 kaivauksissa löytynyt palaneita luun siruja (KM 10060:5). Kohdetta ei löytynyt vuoden 1965 inventoinnissa, 1992 ja 2005 tarkastuksissa eikä vuoden 2006 inventoinnissa, joten se on ilmeisesti tuhoutunut.

Inventointihavainnot:

Röykkiötä yritettiin tuloksetta etsiä vuoden 2023 inventoinnissa käymällä voimajohdon ja teollisuusalueen välinen alue tarkkaan läpi ja yrittämällä paikallistaa sitä myös vuoden 1938 valokuvien perusteella. On luultavaa, että röykkiö on merkitty väärään paikkaan sillä Leppäahon mukaan Johannisberg D, Leppäahon hautaraunio V, sijaitsee Johannisberg C:stä "täsmälleen 200 metriä lounaaseen". Muinaisjäännösrekisterin piste osoittaa kuitenkin, että Johannisberg D sijaitsee noin 280 metriä Johannisberg C:stä länsiluoteeseen. Leppäahon kuvauksen mukaisesti C olisi rakennetulla pientalo-alueella, joka ei kuulunut inventoitavaan alueeseen.

Tarkastuspäivä: 24.5.2023

Digikuvat: -

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: KM10060:5 (palanutta luuta)

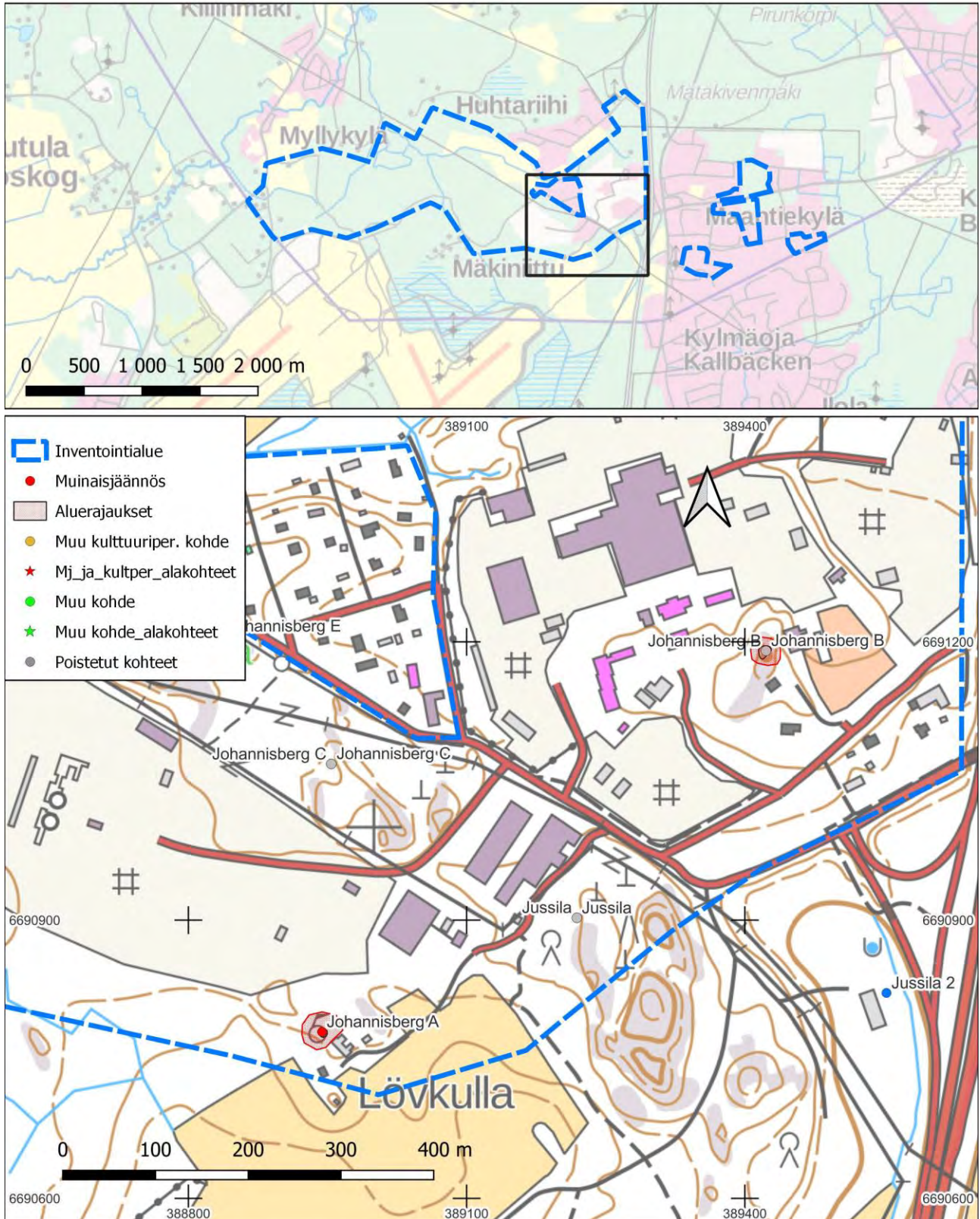
Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 kaivaus (hautaraunio IV), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi, Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Ranta & Vanhatalo 2004 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Johannisberg A, mj-tunnus 858010018, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg B, mj-tunnus 1000005762, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg C, mj-tunnus 1000005763, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg D (muinaisjäännöstunnus 100005764)**Muinaisjäännöstyyppi:** kivirakenteet**Alatyyppi:** röykkiöt**Lukumäärä:** 1**Ajoitus:** ajoittamaton**Laji:** kiinteä muinaisjäännös**Vanha koordinaatti ETRS-TM35FIN:** P: 6691237 I: 388721, Z:**Uusi koordinaatti ETRS-TM35FIN:** P: 6691236 I: 388717, Z: 55**Koord. selite:** Tarkkuusgps-koordinaatti röykkiön keskiosasta**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Kohde sijaitsee Puusepäntie lounaispuolella sijaitsevalla kaakkois-luoteissuuntaisella kalliomuodostelmalla. Matkaa pohjoisessa olevalle Ruohosuontielle on röykkiöltä vain muutamia kymmeniä metrejä. Maasto kalliopaljastuman ympärillä on tiheähköä kuusivoittoista sekametsää. Kalliolla ei juurikaan kasva puita. Itse röykkiö on halkaisijaltaan 4 metriä ja korkeudeltaan alle puoli metriä ja muodoltaan pyöreähkö. Röykkiö koostuu hevosenpäänkokoisista ja tätä pienemmistä kivistä. Röykkiön keskellä on kuopanne ja röykkiön eteläkaakkoispuolella on näkyvissä halkaisijaltaan 10–20 cm olevista kivistä koostuva kivikko, joka lienee peräisin röykkiöstä. Kuopanne röykkiön keskellä ja kivikko sen vieressä viittaisivat siihen, että kohdetta on joskus kaiveltu. 4–5 metrin päässä röykkiöstä pohjoisluoteeseen on suurehko siirtolohkare.

Inventointihavainnot:

Röykkiö tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa ja sen todettiin olevan muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen. Röykkiön peittää suureksi osaksi kuusen oksat ja muu puusto, itäosan latomus näkyy selvästi. Röykkiön näkyvä rakenne mitattiin tarkkuusgps-laitteella ja aluerajaukseen sisällytettiin noin 2 metrin suoja-alue. Koordinaattipiste tarkennettiin röykkiön keskiosaan. Lisäksi röykkiötä ja sitä ympäröivää aluetta tutkittiin metallinilmaisimella. Röykkiön itäosan latomuksesta saatiin signaaleja muutamista kohdin, itse röykkiö oli niin oksien katveessa, että siinä ilmaisinta ei voitu käyttää. Lisäksi tutkittiin muutaman kymmenen neliömetrin alue röykkiön itäpuolella kallioalueen ulkopuolella, missä maainesta oli jo hieman paksummalti, tältä alueelta ei saatu signaaleja, tosin ilmaisimen käyttöä häiritsi eteläpuolella kulkevan voimajohdon sähkökenttä.

Tarkastuspäivä: 24.5.2023**Digikuvat:** AKDG7294:5–6**Löydöt:** -**Aiemmat löydöt:** -

Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 tarkastus (hautaraunio V), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi (kohde numero 90), Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus (kohde 18d), Ranta & Vanhatalo 2004 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi, Lagerstedt 2021 tarkastus

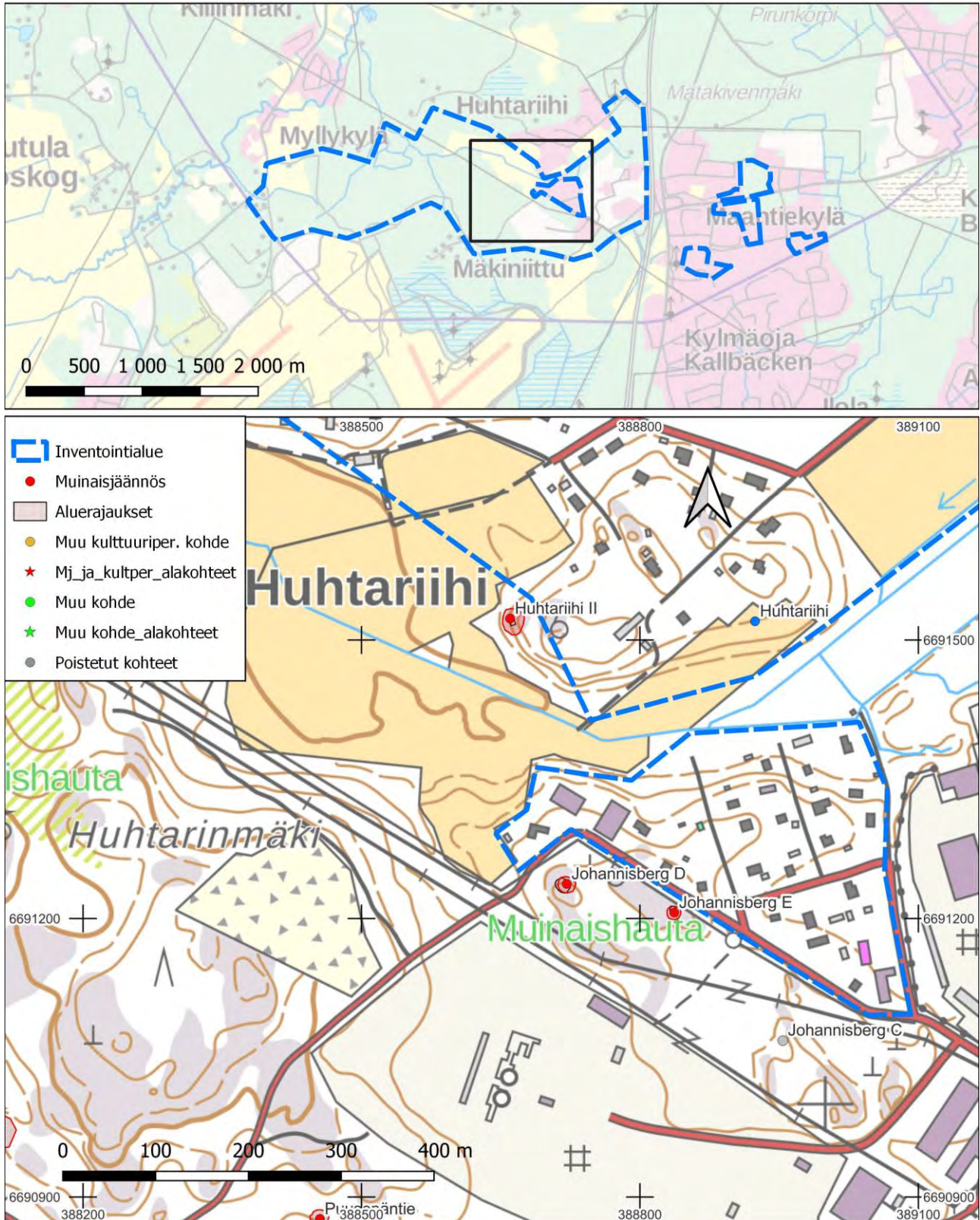
AKDG7294:5. Johannisberg D. Röykkiö kiveys jää puiden katveeseen, etualalla röykkiöön liittyvä pienemmistä kivistä tehty latomus, joka voi olla myöhäisempi kuin itse röykkiö. Kuva idästä.

AKDG7294:6. Johannisberg D. Röykkiö on kasattu kallion päälle, röykkiössä ja kalliolla kasvaa jonkin verran puita. Kuva idästä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtariihi II, mj-tunnus 858010016, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg D, mj-tunnus 1000005764, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg E, mj-tunnus 1000005765, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Johannisberg E (muinaisjäännöstunnus 100005765)**Muinaisjäännöstyyppi:** kivirakenteet**Alatyyppi:** rökkiöt**Lukumäärä:** 1**Ajoitus:** ajoittamaton**Laji:** kiinteä muinaisjäännös**Vanha koordinaatti ETRS-TM35FIN:** P: 6691206 I: 388837, Z:**Uusi koordinaatti ETRS-TM35FIN:** P: 6691209 I: 388835, Z: 56**Koord. selite:** Tarkkuusgps-mittaus**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Kohde sijaitsee 15 metrin päässä Puusepäntiestä lounaaseen olevan kalliomuodostelman liki korkeimmalla kohdalla. Kalliopohjalla on kahden suuremman kiven ja muutamien pienempien kivien muodostama pyöreähkö rökkiöpohja. Rökkiöpohjan halkaisija on noin 1,8 metriä ja korkeutta sillä on vain muutamia kymmeniä senttejä. Sammalen alla tuntuu piikillä tunnusteltaessa olevan lisää pienempiä kiviä.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa. Rökkiö on muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen ja hyvin huomaamaton. Kohteen koordinaattipiste tarkennettiin noin 3 metriä pohjoisemmaksi ja rökkiö rajattiin noin 2 metrin suoja-alueella.

Muinaisjäännösrekisterin tutkimuksissa on tieto Helena Rannan ja Simo Vanhatalon tarkastuksesta vuonna 2005, jossa mainitaan ”Rökkiö d: ei kyetty paikallistamaan, tuhoutunut?, sen sijaan noin 100 m koordinaatin osoittamasta paikasta itään löytyi ennestään tuntematon, hyvin säilynyt rökkiö (= Johannisberg E)”. Ilmeisesti hyvin säilyneellä rökkiöllä tarkoitetaan D:tä ja ilmansuunta on väärin. Muita hyvin säilyneitä rökkiöitä alueella ei pitäisi olla.

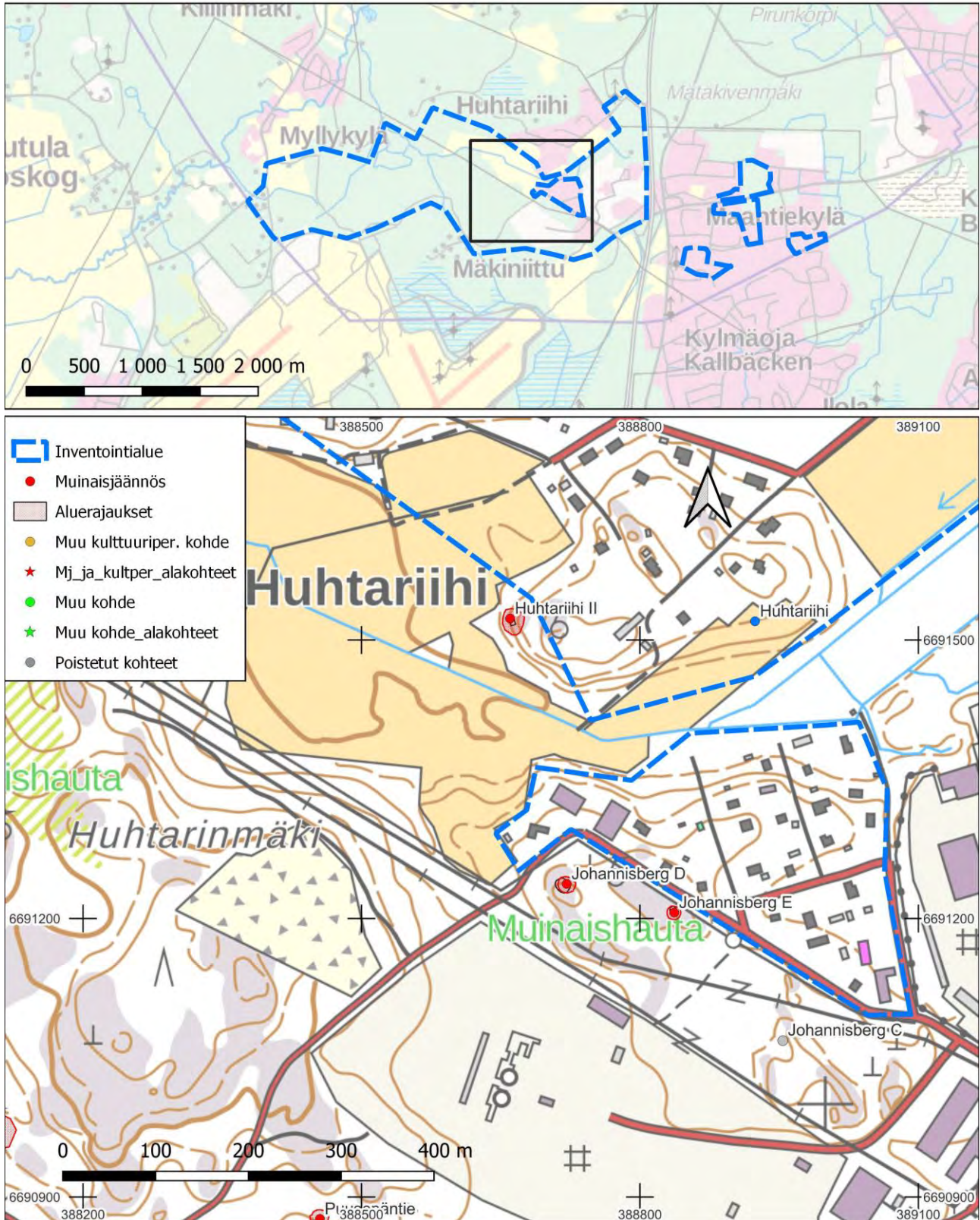
Tarkastuspäivä:**Digikuvat:** AKDG7294:7**Löydöt:****Aiemmat löydöt:****Aiemmat tutkimukset:** Kirsi Luoto 2006 inventointi

AKDG7294:7. Johannisberg E. Apulaistutkija Aleks Stenberg mittaa pienen röykkiön sijaintia. Kuva kaakosta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtariihi II, mj-tunnus 858010016, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg D, mj-tunnus 1000005764, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg E, mj-tunnus 1000005765, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Jussla (uusi kohde, ei mj-tunnusta)

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat

Alatyyppi: louhokset

Lukumäärä: 1

Ajoitus: historiallinen

Laji: muu kulttuuriperintökohde

ETRS-TM35FIN: P: 6690668 I: 390188, Z: 49

Koord. selite: Tarkkuusgps-koordinaatti louhoksen keskiosasta.

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Ei kuvausta, uusi kohde

Inventointihavainnot:

Kohde sijaitsee Jusslan teollisuusalueen eteläpuolella kallioisella mäki-alueella. Melko tasaisen kallion pohjoisreunasta on louhittu kiviainesta noin 35 metrin matkalla. Louhintajätettä on useassa kohtaa, länsipäässä niitä on kasattu matalaksi pitkäksi röykkiöksi. Itäpäässä louhituista kivistä on kasattu metrin levyinen kiveys ilmeisesti nuotionpaikaksi. Louhoksen reunat ovat matalat, vain puolisen metriä korkeat ja louhintaa on tehty paikoitellen eikä tasaisesti koko matkalla. Kyseessä on ilmeisimmin kotitarvelouhinta rakennuskäyttöön. Kalliossa ei näy lainkaan poranjälkiä. Kallio tosin lohkeilee luontaisestikin melko suoraan, joten louhintaa on voitu tehdä luonnollisia murtolinjoja pitkin.

Kohde luokiteltiin muuksi kulttuuriperintökohteeksi, koska se ajoittune todennäköisimmin 1800-luvulle tai nuoremaksi. Kohteen aluerajaus sisältää parin metrin suoja-alueen.

Tarkastuspäivä: 6.6.2023

Digikuvat: AKDG7294:26–27

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

Aiemmat tutkimukset: -

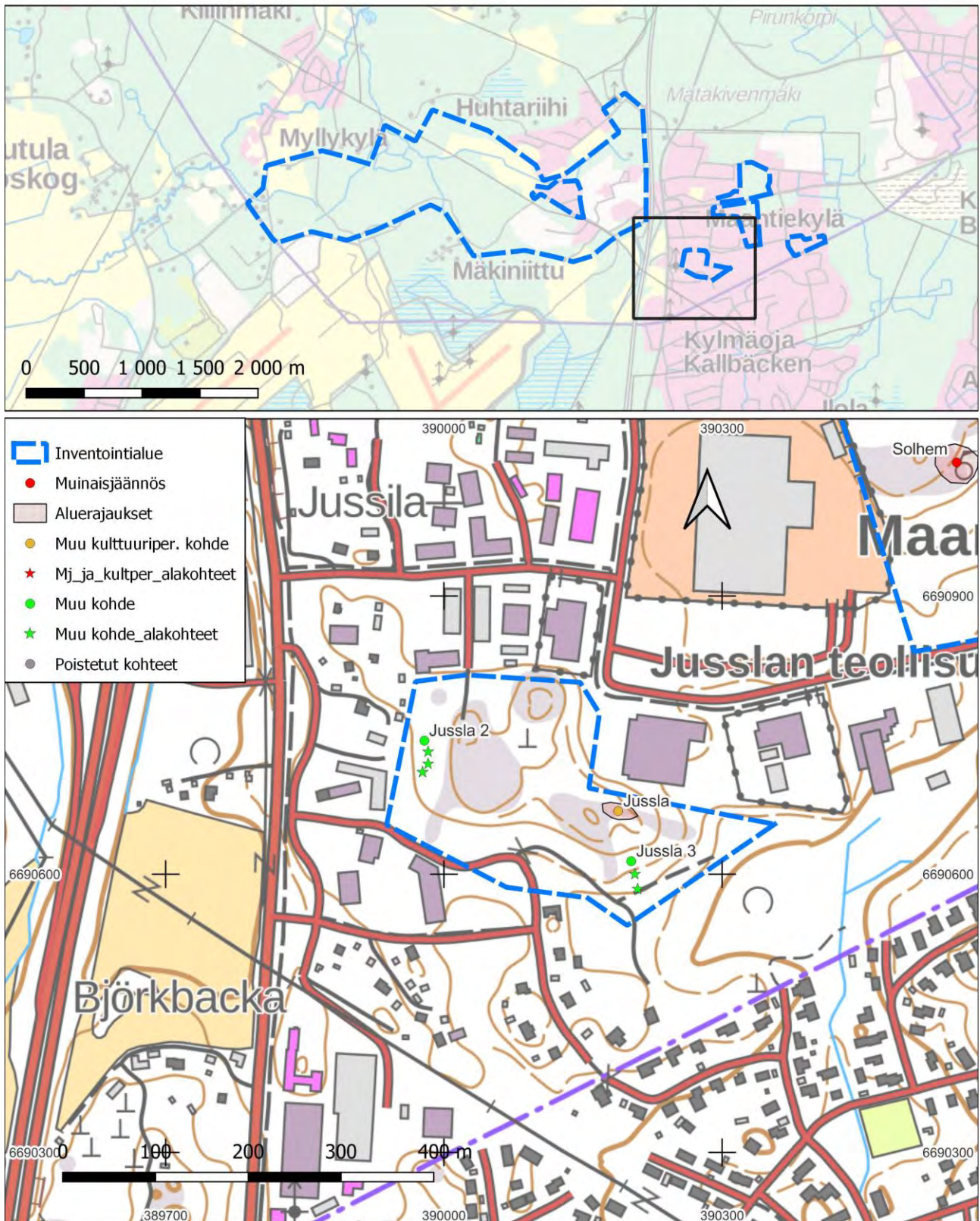
AKDG7294:26. Jussla. Louhoksen länsipäässä on louhintajätteestä tehty pitkä röykkiö. Kuva lännestä.

AKDG7294:27. Jussla. Louhoksen itäpäähän on kasattu tulisijamainen latomus. Kuva koillisesta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Jussla, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, työ- ja valmistuspaikat, louhokset, historiallinen
 Jussla 2, muu kohde, työ- ja valmistuspaikat, louhokset, moderni
 Jussla 3, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Jussla 2 (uusi kohde, ei mj-tunnusta)

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Alatyyppi: röykkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: moderni

Laji: muu kohde

ETRS-TM35FIN: P: 6690744 I: 389979, Z: 51

Koord. selite: Tarkkuusgps-mittaus, pohjoisin röykkiö (röykkiö 1)

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Uusi kohde ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Jusslan teollisuusalueen lounaispuoleisen kallion länsireunalla on neljä röykkiökiveystä etelä-pohjoissuunnasta noin 40 metrin matkalla, 6–7 metrin etäisyydellä toisistaan. Röykkiö 1 on kooltaan noin 4x4 metriä ja metrin korkea. Röykkiön 2 kivet muodostavat kallion puolelta noin 3 metriä pitkän ja reilun metrin leveän vallin, jonka päässä on noin 3 metriä halkaisijaltaan oleva röykkiö, osittain kuusen alla. Röykkiö 3 on keko-mainen, halkaisija noin 4 metriä, korkeus noin metri ja sen vieressä on tiiltä, peltiä ja muuta rakennusjätettä. Röykkiö 4 on ison kuusen oksien peitossa, koko on noin 1,5 x 3 metriä ja korkeus metri.

Röykkiöt ovat yllättävän huolellisesti kasattuja, niissä on erikokoisia pyöreäreunaisia luonnonkiviä. Kivet ovat osin sammaloituneita. Röykkiöt vaikuttavat kuitenkin nuorilta, eivätkä ole esihistoriallisia vaan liittynevät läheisten talojen toimintaan, todennäköisesti 1900-luvulla tai aikaisintaan 1800-luvulla. Kyseessä on todennäköisimmin raivausröykkiöt, joiden kivet ovat peräisin viereisistä pelloista. Raivausröykkiöiksi kasat ovat harvinaisen siististi ladottuja, ehkä kiviä on ajateltu käytettävän myöhemmin rakennustöissä. Röykkiöt on luokiteltu muuksi kohteeksi, johtuen niiden nuoresta iästä.

Tarkastuspäivä: 6.6.2023

Digikuvat: AKDG7294:2932

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

Aiemmat tutkimukset: -

Alakohteet: Röykkiö 2 P: 6690732, I: 389983, Z: 51

Röykkiö 3 P: 6690719, I: 389983, Z: 51

Röykkiö 4 P: 6690710, I: 389977, Z: 51

AKDG7294:29. Jussla 2. Röykkiö 1. Kuva etelästä.

AKDG7294:30. Jussla 2. Röykkiö 2. Kuva etelästä.

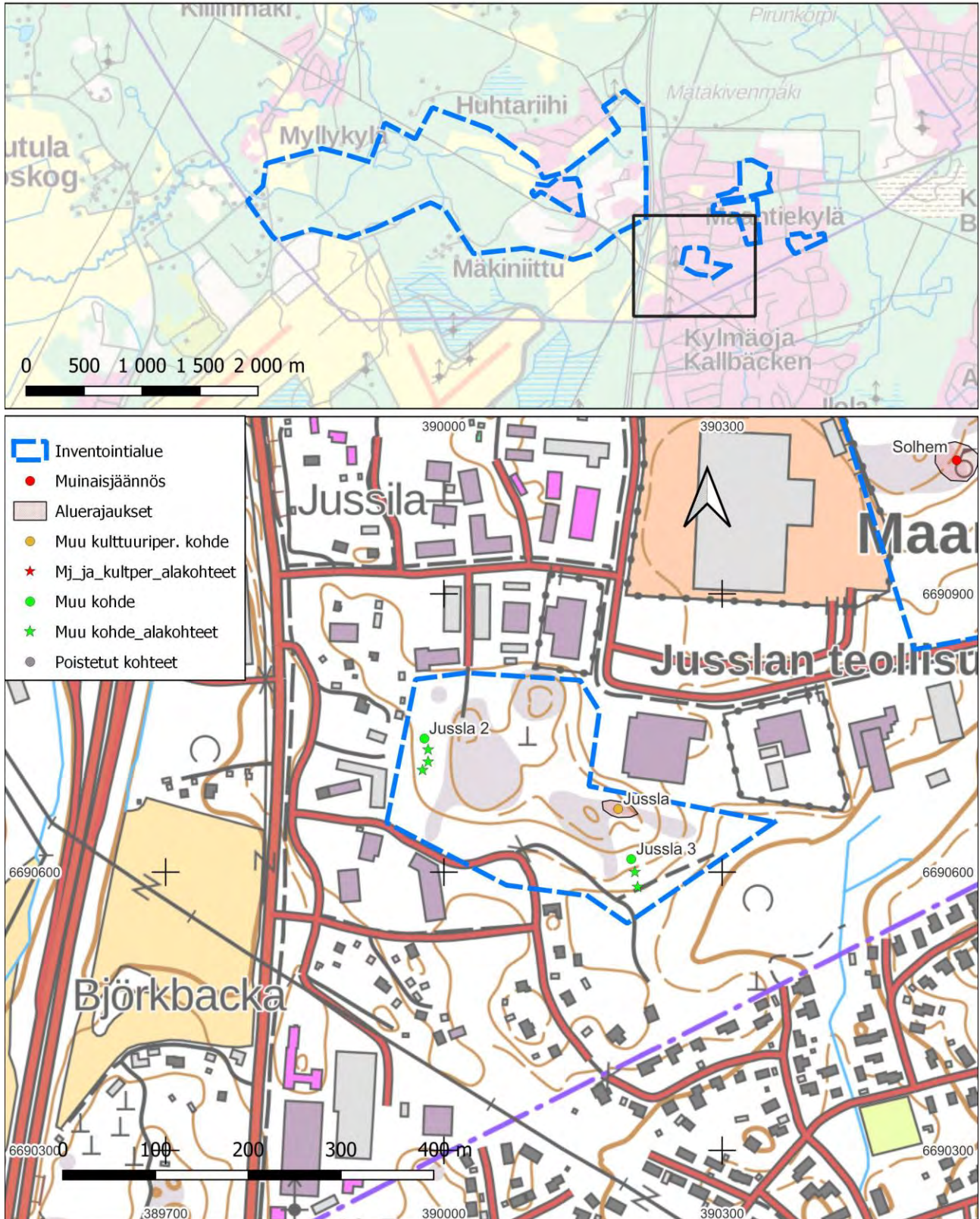
AKDG7294:31. Jussla 2. Röykkiö 3. Kuva lännestä.

AKDG7294:32. Jussla 2. Röykkiö 4. Kuva lounaasta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Jussla, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, työ- ja valmistuspaikat, louhokset, historiallinen
 Jussla 2, muu kohde, työ- ja valmistuspaikat, louhokset, moderni
 Jussla 3, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Jussla 3 (uusi kohde, ei mj-tunnusta)**Muinaisjäännöstyyppi:** maarakenteet**Alatyyppi:** kuopat**Lukumäärä:** 1**Ajoitus:** moderni**Laji:** muu kohde**ETRS-TM35FIN:** P: 6690614 I: 390202, Z: 48**Koord. selite:** Tarkkuusgps-mittaus, suurin kuoppa (kuoppa 1)**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Uusi kohde ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Jusslan teollisuusalueen eteläpuolella on muutamia myöhäisiä kuoppia. Suurin kuoppa, kuoppa 1, on suora-kaiteen muotoinen, sisäosa on kooltaan noin 8x10 metriä. ja syvyys pari metriä. . Kuoppaa ympäröi valli. Kuopan pohjoisosassa on muuta kuoppaa ylempänä oleva tasanne. Kuoppaan johtaa kaakosta kapea oja-mainen käytävä, joka alkaa noin 30 metriä etelässä olevaan vanhan tieuran kohdalle. Kuopan pohjalla on jonkin verran jätteitä, mm. ruostunut tynnyri. Kuoppa ei ole vanha, ehkä 1900-luvun puolen välin tienoilta. Vanhoissa peruskartoissa ja ilmakuvissa 1930-luvulta lähtien ei paikalla ole ollut rakennusta, kuopan tarkoitus on epäselvä.

Kuoppa 2 on kuopasta 1 noin 10 metriä etelään. Kuoppa on halkaisijaltaan pari metriä ja syvyydeltään puolisen metriä. Kuopassa on metalli ym. jätettä pohjalla. Reunaleikkaukset ovat melko tuoreen näköiset, kuopalla on ikää korkeintaan muutamia kymmeniä vuosia.

Kuoppa 3 on kooltaan noin 2x,15 metriä, syvyys noin metri. Kuoppaa ympäröi matala valli. Kuopan eteläpuolella kulkee vanha tieura. Kuoppaa on täytetty jätteellä, mm. lasia, metallia, peltitynnyri. Kuoppa on ilmeisesti vanha säilytyskuoppa tms., luultavasti 1900-luvulta, pellot ovat ulottuneet kuopan ja tien viereen vielä 1960-luvulla.

Kuopat on luokiteltu muiksi kohteiksi niiden nuoren iän ja epämääräisyyden perusteella.

Tarkastuspäivä: 6.6.2023**Digikuvat:** AKDG7294:2932**Löydöt:** -**Aiemmat löydöt:** -**Aiemmat tutkimukset:** -**Alakohteet:** Kuoppa 2 P: 6690600, I: 390206, Z: 47

Kuoppa 3, P: 6690584 I: 390209, Z: 45

AKDG7294:33. Jussla 3. Suurin kuoppa, kuoppa 1. Kuva pohjoisesta.

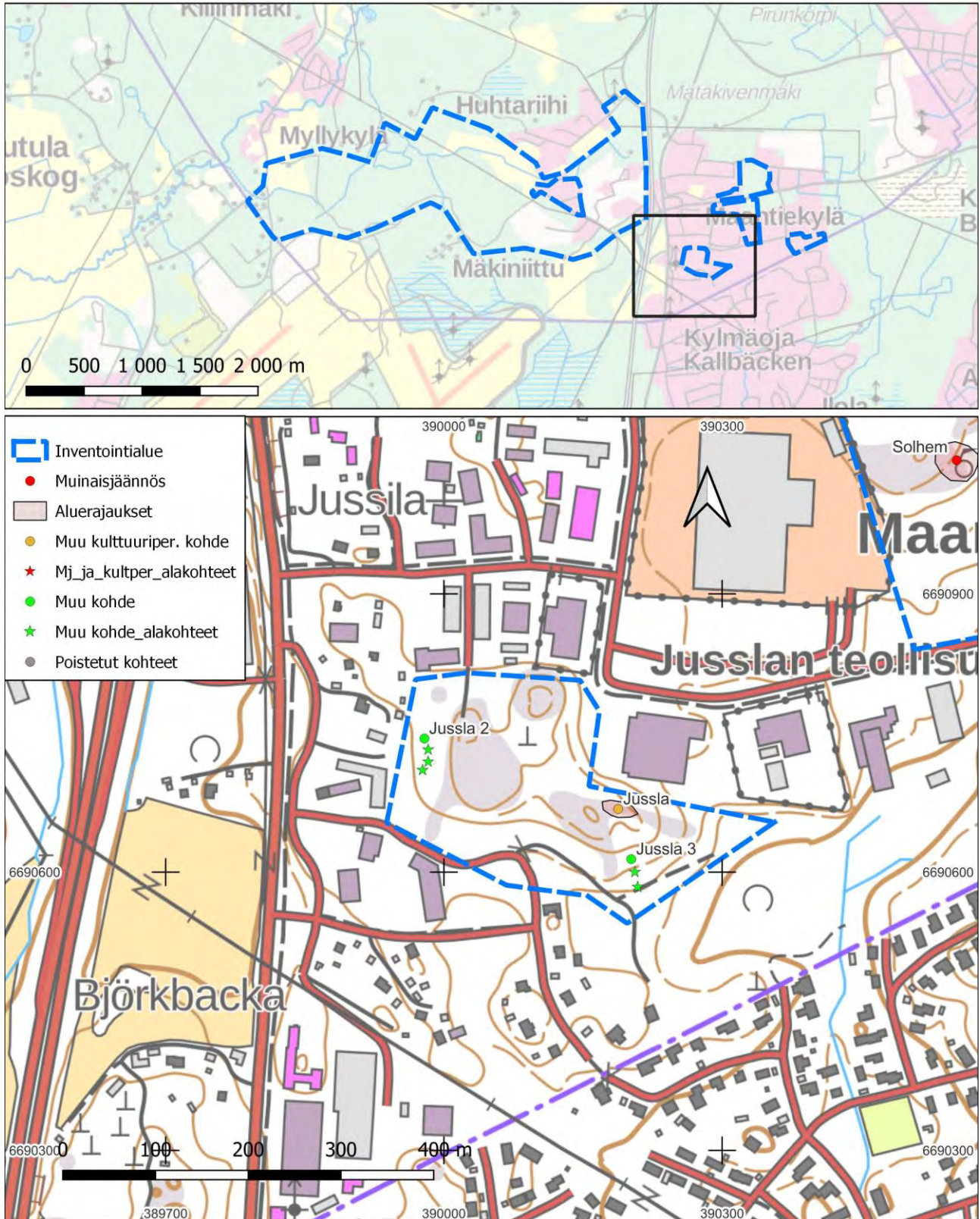
AKDG7294:34. Jussla 3. Kuoppa 2. Kuva idästä.

AKDG7294:35. Jussla 3. Kuoppa 3. Kuva etelästä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Jussla, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, työ- ja valmistuspaikat, louhokset, historiallinen
 Jussla 2, muu kohde, työ- ja valmistuspaikat, louhokset, moderni
 Jussla 3, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Jussila (muinaisjäännöstunnus 858010020) poistettu kohde

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet

Alatyyppi: röykkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: poistettu kiinteä muinaisjäännös

ETRS-TM35FIN: P: 6690902 I: 389219, Z:

Koord. selite:

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Röykkiö on sijainnut kalliopohjaisella mäellä Tuusulantieltä Lövkullaan vievän tilustien kaakkoispuolella. Röykkiö on tutkittu ja siitä on löytynyt palanutta luuta, mm. KM 10060:1. Röykkiön koko on ollut 4,5 x 4 m. Kohdetta ei kyetty paikallistamaan vuoden 1992 tarkastuksessa eikä vuoden 2006 inventoinnissa.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin, mutta röykkiötä ei löydetty. Sitä yritettiin paikallistaa myös vuoden 1938 valokuvien perusteella. Leppäaho tutki röykkiön pohjan vuonna 1938, kivet oli käytetty purettu rakennuskivitarpeita varten ennen sitä. Röykkiön pohjasta löytyi palanutta luuta. Röykkiön jäljelle jääneet kivet kasattiin tutkimusten jälkeen keoksi, tätä kekomaista kiveystä ei enää löydy. Leppäaho tutki myös pari metriä röykkiön eteläpuolelta löytyneen kalliosammaleisiin painuneen kaksikamarisen latomuksen, jonka koko oli noin 4 x 4,5 metriä. Tämän koko on muinaisjäännösrekisterin kuvauksessa virheellisesti mainittu röykkiön kooksi, mutta röykkiö on sen purkajan mukaan ollut noin 3,5 metriä halkaisijaltaan ja pyöreä.

Tarkastuspäivä: 2.6.2023

Digikuvat: -

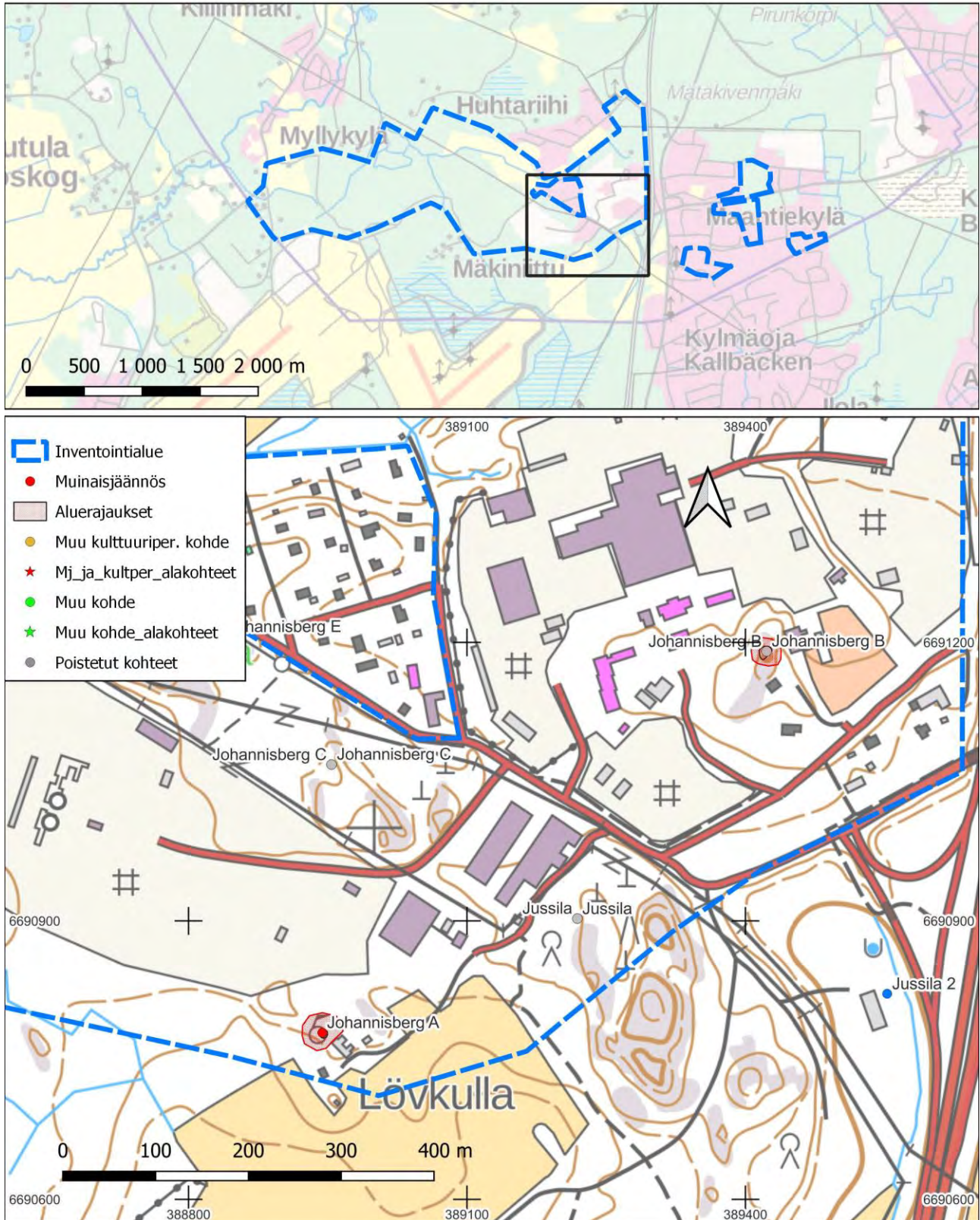
Löydöt: -

Aiemmat löydöt: KM10060:1–2 (palanutta luuta)

Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 kaivaus (hautaraunio II), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi (kohde numero 94), Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Johannisberg A, mj-tunnus 858010018, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg B, mj-tunnus 1000005762, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Johannisberg C, mj-tunnus 1000005763, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Maisala (muinaisjäännöstunnus 858010022) poistettu kohde

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet	Alatyyppi:	röykkiöt
Lukumäärä:	1	Ajoitus:	ajoittamaton
Laji:	poistettu kiinteä muinaisjäännös		
Vanha koordinaatti ETRS-TM35FIN:	P: 6691103 I: 390529, Z:		
Uusi koordinaatti ETRS-TM35FIN:	P: 6691100 I: 390531, Z: 55		
Koord. selite:	Tarkkuusgps-mittaus röykkiön keskiosasta		

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Röykkiö sijaitsi metsässä Korsoon vievän tien eteläpuolella n. 110 metriä ja Tuusulantien ja Korsoon vievän tien liittymästä 720 metriä itään. Röykkiön koko on ollut 3,30 x 1,30 metriä ja se on ollut suorakulmainen. Kohdetta ei pystytty paikallistamaan vuoden 1992 tarkastuksessa eikä vuoden 2006 inventoinnissa.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa. Röykkiön tapainen rakenne löytyi aivan muinaisjäännösrekisterin osoittaman koordinaatin vierestä, sen kaakkoispuolelta. Röykkiö on huomaamaton ja sitä ei tunnistettu ennen kuin sitä verrattiin Jaakko Sarkamon inventointikuvaan vuodelta 1965, jolloin röykkiössä oleva iso kivi ja ympäristö tunnistettiin. Hieman mielikuvitusta käyttäen on havaittavissa noin 3,5x 1,5 metrin kokoinen röykkiö, jota kuinkin siis Sarkamon kuvaaman kokoinen. Röykkiö koostuu Sarkamon sanoin ”*yksinomaan lähes miehennostettavista, harvakeen olevista kivistä*”. Röykkiö on laakean kallion eteläreunassa, kohdassa, jossa paljas kallio muuttuu kiviseksi moreeniksi. Alue on kuivahkoa kangasta, valtapuuna mänty. Röykkiön itäpuolitse kulkee polku kalliolle. Röykkiöstä on vaikea sanoa, onko se luonnonmuodostuma vai ihmisen kasaama. Se on kuitenkin syytä varmuuden vuoksi tutkia, jos alueelle kohdistuu rakentamista. Röykkiö rajattiin tarkkuusgps-laitteella ja muinaisjäännösalueeseen lisättiin noin kahden metrin suoja-alue. Kohteen koordinaatti tarkennettiin röykkiön keskiosaan. Noin 60 metriä etelään on Solhemin röykkiökohde (mj-tunnus 858010021).

Tarkastuspäivä:	24.5.2023
Digikuvat:	AKDG7294:8–9
Löydöt:	-
Aiemmat löydöt:	-
Aiemmat tutkimukset:	Jaakko Sarkamo 1965 inventointi (kohde numero 96), Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi

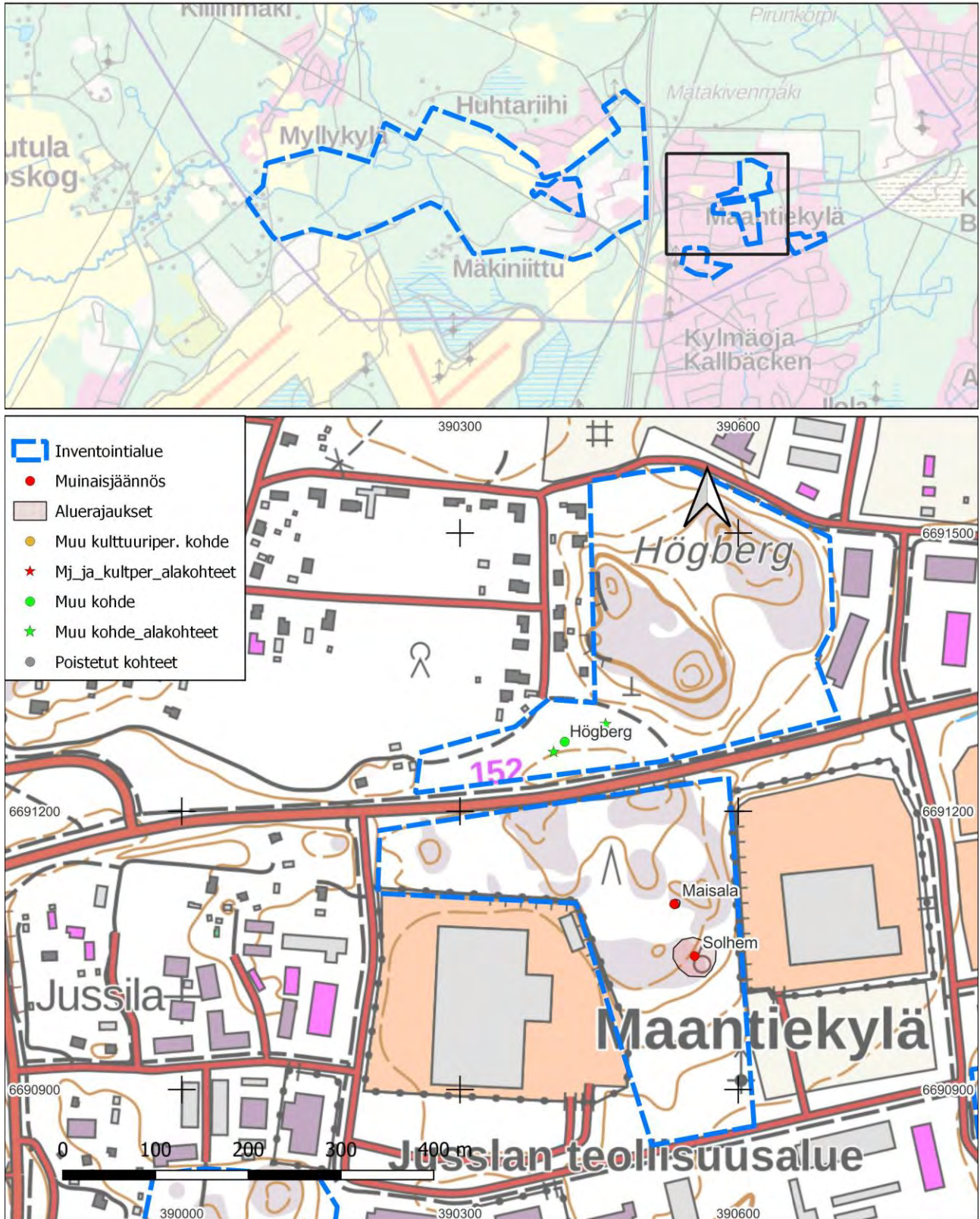
AKDG7294:8. Maisala. Epämääräinen, melko isojen kivien, muodostama röykkiö, jonka itäpuolitse kulkee polku kalliolle. Kuva etelästä

AKDG7294:9. Maisala. Röykkiö näyttäisi muodostavan suorakulmaisen kiviryhmän, joka on pituudeltaan noin 3,5 metriä ja leveydeltään 1,5–2 metriä. Kuva etelästä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Maisala, mj-tunnus 858010022, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Solhem, mj-tunnus 858010021, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Högberg, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Mäkiniittu 2 (muinaisjäännöstunnus 100020047)

Muinaisjäännöstyyppi:	työ- ja valmistuspaikat	Alatyyppi:	hiilimiilut
Lukumäärä:	1	Ajoitus:	historiallinen
Laji:	kiinteä muinaisjäännös		
ETRS-TM35FIN:	P: 6690826 I: 388163, Z: 49		
Koord. selite:	Koordinaatti hiilimiilun keskeltä, mitattu GPS-laitteella		

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Sijainti ja maasto:

Kohde sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoasema-alueen pohjoispuolella ja Huhtarinmäen eteläpuolella n. 450 m Ruohosuontien länsipäästä itäkoilliseen, 14 m Ruohosuontiestä etelään. Maaperä kohteella on silttiä, kasvillisuus sekametsää ja maasto viettää loivasti lounaaseen.

Kohteen kuvaus:

Hiilimiilu on muodoltaan neliskanttinen kumpare ja kooltaan n. 6,7 m x 6,4 m. Miilua kiertää n. 120 cm leveä ja 30 cm syvä oja. Miilun korkeus ojan pohjasta on n. 50 cm. Sen keskeltä otetussa kairausnäytteessä erottui selvä n. 15 cm paksu hiilikerros. N. 10 m hiilimiilusta länteen on rinnakkain kaksi soikion muotoista rännihautaa, jotka ovat kooltaan n. 3 m x 1,5 m x 30 cm. Rännihaudat sijaitsevat loivassa lounaaseen viettävässä rinteessä rinteensuuntaisesti. Toisesta haudasta otettiin kairausnäyte, jossa havaittiin n. 10 cm paksu hiilikerros.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa. Hiilimiilu on muinaisjäännösrekisterin kohdekuvauksen mukainen. Sen sijaan rännihaudat vaikuttaisivat kuitenkin enemmän metsäkoneen painamilta urilta. Vaikka niissä on vuoden 2006 inventoinnissa havaittu hiiltynyttä maata niin vuoden 2023 inventoinnissa havaittiin hiilipitoista noki maata miilun ympäristössä laajemminkin. Uutena havaintona huomattiin noin 10 metriä miilun luoteispuolella mahdollinen miilunpolttajien majan pohja. Usein miilunpolttajien majat ovat olleet miilun lähistöllä, ja niistä ei ole jäänyt paljoakaan jälkiä. Yleensä kevytrakenteisen majan pohja voi erottua suorakulmaisena kohoumana. Tällaisen kohouman kaakkoisnurkka kooltaan noin 2 x 2 metriä havaittiin, mutta muuten rakenteen reunat katosivat puuston katveeseen.

Muinaisjäännösalueen rajausta muutettiin rajaamalla miilun ympäristö parin metrin suoja-alueen kanssa ja lisäämällä aluerajauksen sisään mahdollinen miilunpolttajien maja. Muinaisjäännösrekisterin koordinaattipisteeseen ei ollut tarpeen tehdä tarkennusta.

Tarkastuspäivä:	26.5.2023
Digikuvat:	AKDG7294:10–12
Löydöt:	-
Aiemmat löydöt:	-
Aiemmat tutkimukset:	Wesa Perttola 2011 inventointi

Alakohde: Miilunpolttajien maja. Kaakkoiskulman koordinaatti

ETRS-TM35FIN: P: 6690834 I: 388151, Z: 49

AKDG7294:10. Mäkiniittu 2. Hiilimiilu erottuu matalana kumpareena, jota kiertää oja. Kuva lounaasta.

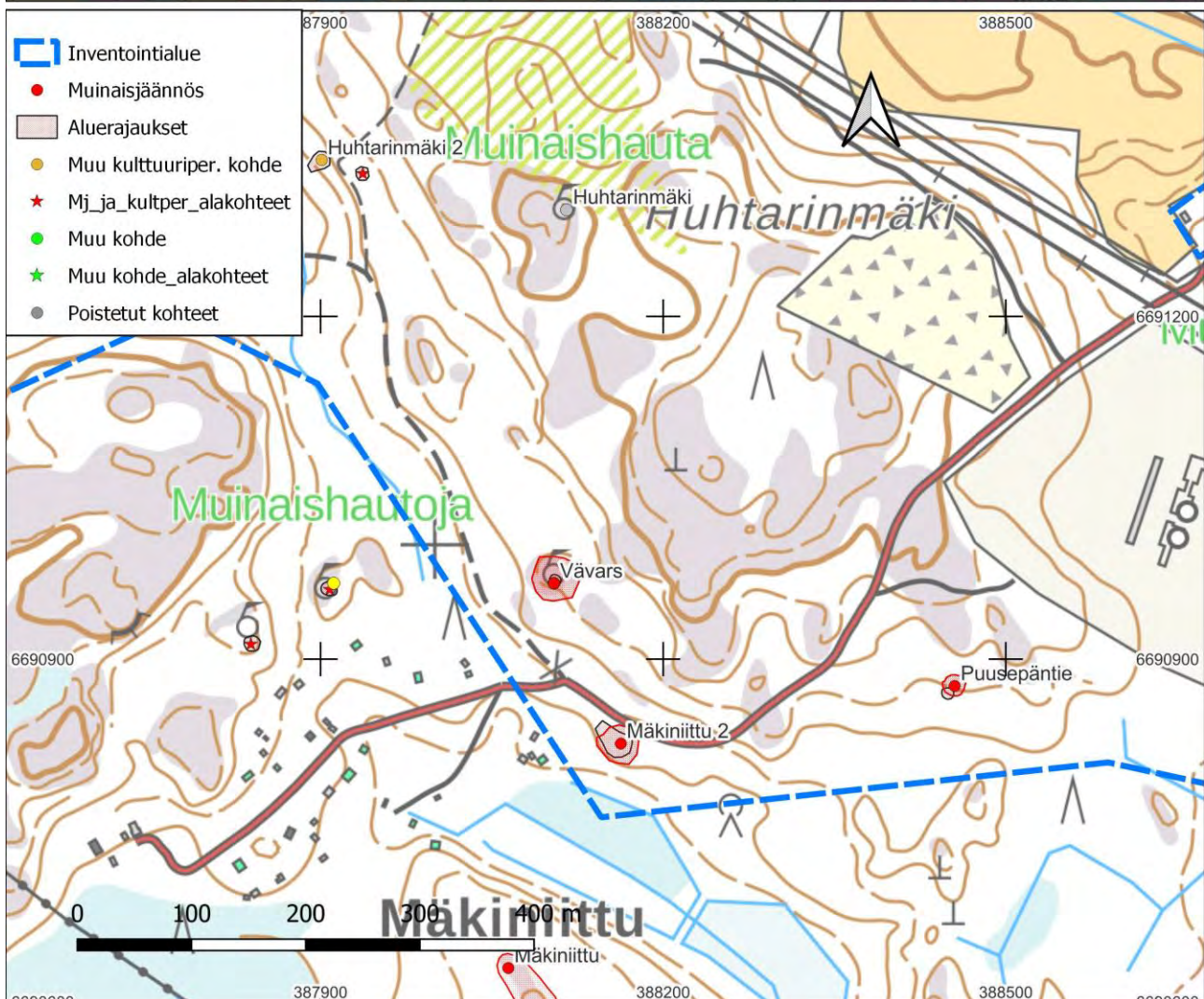
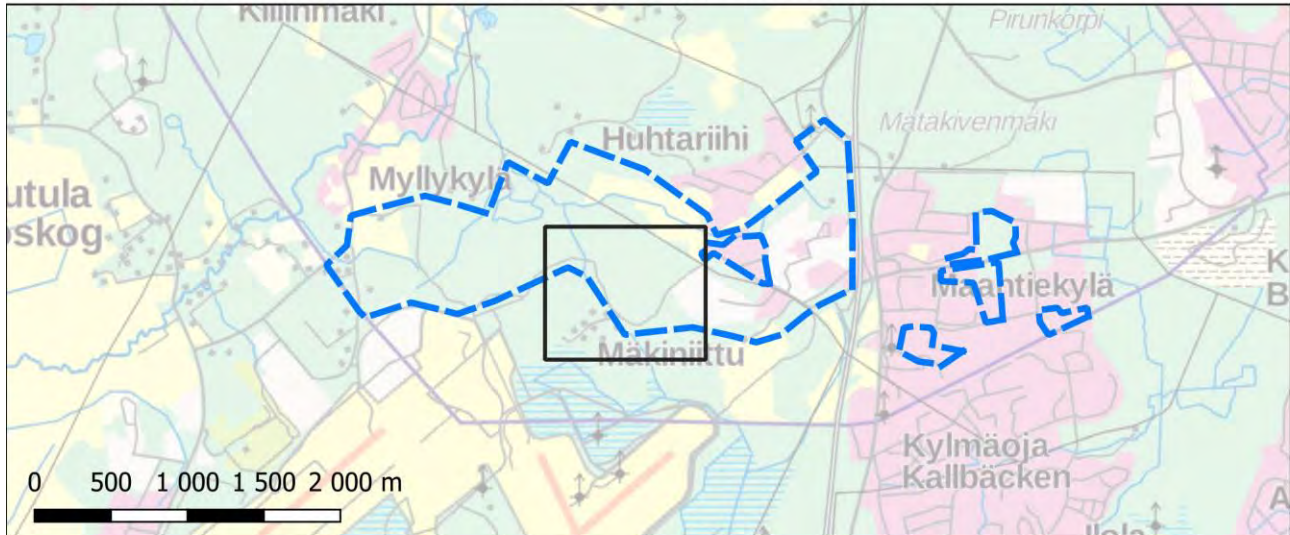
AKDG7294:11. Mäkiniittu 2. Hiilimiilu, kuva koillisesta.

AKDG7294:12. Mäkiniittu 2. Mahdollinen miilunpolttajien majan pohja, jonka kaakkoisnurkka erottuu matalana kohoumana. Kuva

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtarinmäki 2, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, maarakenteet, kuopat, historiallinen
 Huhtarinmäki, mj-tunnus 858010017, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Mäkinieitu 2, mj-tunnus 1000020047, kiinteä muinaisjäännös, työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut, historiallinen
 Puusepäntie, mj-tunnus 1000007200, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Vävars, mj-tunnus 858010019, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Puusepäntie (muinaisjäännöstunnus 1000007200)

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet

Alatyyppi: röykkiöt

Lukumäärä: 1

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Vanha koordinaatti ETRS-TM35FIN: P: 6690876 I: 388455, Z:

Uusi koordinaatti ETRS-TM35FIN: P: 6690870 I: 388449, Z: 52

Koord. selite: Tarkkuusgps-mittaus röykkiön keskiosasta

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Röykkiö sijaitsee pienellä kalliopaljastumalla noin 70 metriä Ruohosuontien eteläpuolella. Maasto kalliopaljastuman ympärillä on istutettua mäntymetsää ja sekametsää. Kohde on hajotettu röykkiöpohja, jonka halkaisija on noin 2 metriä ja korkeus vain noin 0,3 metriä. Röykkiö koostuu lampaanpäänkokoisista kivistä. Röykkiön ympärillä on kiviä, jotka selvästi ovat siitä peräisin.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa. Kohde on muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen, matala ja vaikeasti havaittavissa. Röykkiö on läpimitaltaan noin 4 metriä, sammaleen ja jäkälän peittämä, ja sijaitsee kalliopohjalla, ympäristö on kuivahkoa kangasta. Röykkiön koordinaattitietoja korjattiin noin 9 metriä lounaaseen. Röykkiö rajattiin tarkkuusgps-laitteella ja aluerajaukseen sisällytettiin noin 2 metrin suoja-alue näkyvän rakenteen ympärille.

Tarkastuspäivä: 26.5.2023

Digikuvat: AKDG7294:13

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

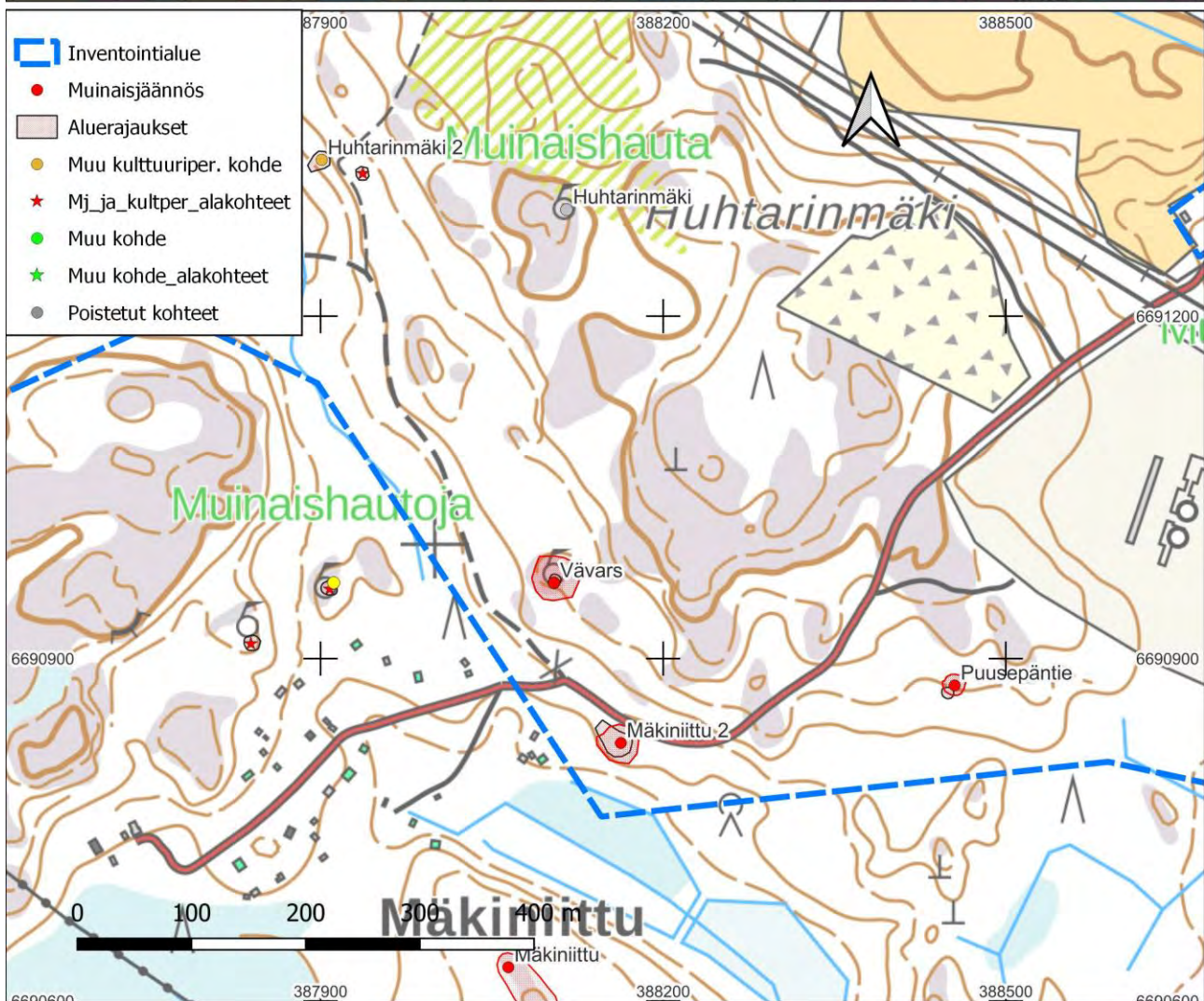
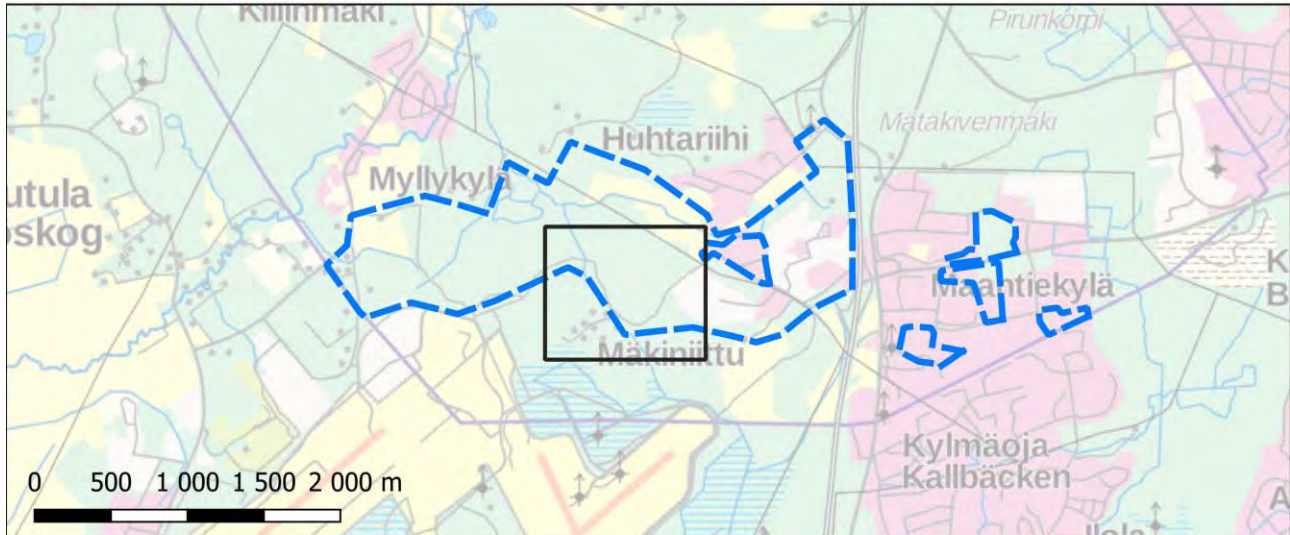
Aiemmat tutkimukset: Kirsi Luoto 2006 inventointi

AKDG7294:13. Puusepäntie. Apulaistutkija Aleks Stenberg mittaa röykkiötä. Kuva etelästä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtarinmäki 2, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, maarakenteet, kuopat, historiallinen
 Huhtarinmäki, mj-tunnus 858010017, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Mäkinieitu 2, mj-tunnus 1000020047, kiinteä muinaisjäännös, työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut, historiallinen
 Puusepäntie, mj-tunnus 1000007200, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Vävars, mj-tunnus 858010019, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

Siltaniittu (uusi kohde, ei mj-tunnusta)

Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet

Alatyyppi: kuopat

Lukumäärä: 1

Ajoitus: moderni

Laji: muu kohde

ETRS-TM35FIN: P: 6691538 I: 386796, Z: 46

Koord. selite: Tarkkuusgps-mittaus kuopan keskeltä

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:

Uusi kohde ei aiempaa kuvausta.

Inventointihavainnot:

Inventoinnissa tarkastettiin korkeusmallin visualisoinnissa havaittu kuoppa. Kuoppa sijaitsee inventointialueen länsiosassa, noin 500 metriä Myllykylästä kaakkoon. Kuopan vieressä, 5 metriä sen itäpuolella, kulkee pohjoiseteläsuuntainen tieura. Kuopan ympäristö on erittäin tiheää harventamatonta taimikkoa, hieman etelämpänä on laaja hakkuualue. Maaperä on hiekkamoreenia. Kuoppa on kulmikas, koko on noin 1,5 x 2,5 metriä. Kuoppa on sammaleen peittämä, sen reunassa on täysikasvuisen puun kanto, joka on jo osin lahonnut. Kuopan pohjalla maannoksessa näkyy hieman huuhtoutumiskerrosta. Kuoppa ei vaikuta erityisen vanhalta, huuhtoutumiskerroksen ja lahonneen kannon perusteella se voisi olla ainakin 70–100 vuotta vanha. Vanhojen karttojen perusteella tällä kohtaa on kulkenut voimajohtolinja vielä vuoden 1945 kartassa, joten kuoppa voi liittyä siihenkin, esim. pylvään poistamiseen. Kohde on ikänsä ja epämääräisyytensä perusteella luokiteltu muuksi kohteeksi.

Tarkastuspäivä: 2.6.2023

Digikuvat: AKDG7294:22

Löydöt: -

Aiemmat löydöt: -

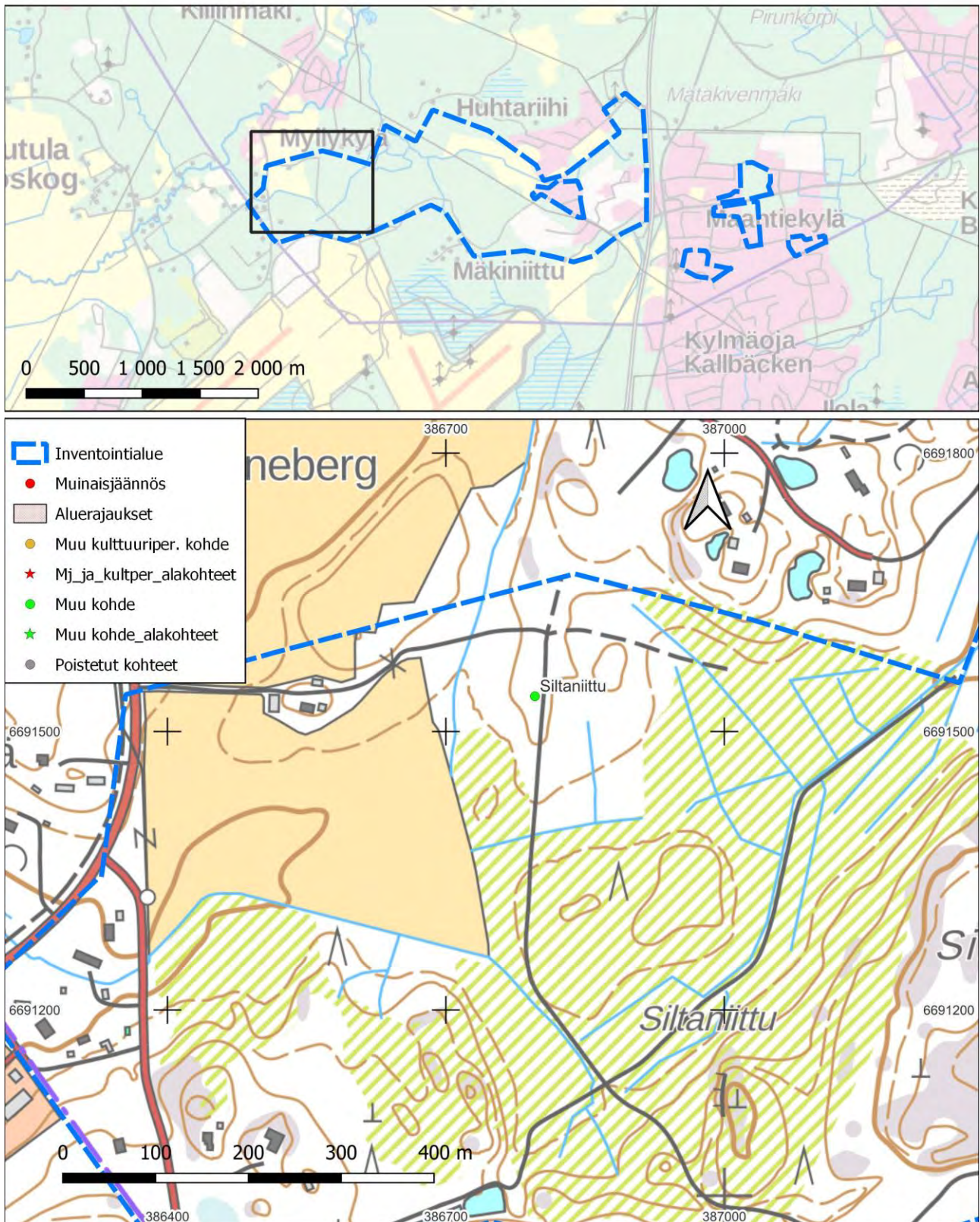
Aiemmat tutkimukset: -

AKDG7294:22. Siltaniittu. Kuoppajäännös tieuran vieressä. Kuopan reunassa on jo lahoamisasteessa oleva iso puun kanto, joten kuopalla on arviolta ikää ainakin 70 vuotta. Kuva pohjoisesta.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Siltaniittu, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Solhem (muinaisjäännöstunnus 858010021)**Muinaisjäännöstyyppi:** kivirakenteet**Alatyyppi:** röykkiöt**Lukumäärä:** 1**Ajoitus:** ajoittamaton**Laji:** kiinteä muinaisjäännös**ETRS-TM35FIN:** P: 6691044 I: 390553, Z: 52**Koord. selite:** GPS-koordinaatti röykkiölle**Muinaisjäännösrekisterin kuvaus:**

Röykkiö sijaitsee kalliopohjaisella mäellä Korsoon vievästä tiestä 200 metriä etelään, Tuusulantien ja Korsoon vievän tien liittymästä 740 metriä itään. Röykkiö on ollut 3 x 3 metrin kokoinen. Nyttemmin kohdetta on hajotettu.

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa ja se löytyi muinaisjäännösrekisterin pisteen kohdalta. Koordinaattipiste sattuu röykkiön länsilaitaan. Röykkiön päällä on isompi kivi, halkaisija noin 60 cm ja sen ympärillä sammaleen peittämänä matalaa, ilmeisesti osittain hajotettua kiveystä. Jaakko Sarkamo tarkasti röykkiön vuonna 1965 ja totesi, että se on hajotettu Jorma Leppäahon vuoden 1938 tarkastuksen jälkeen. Röykkiö on matala ja vaikeasti havaittavissa, sen läpimitta on noin 4 metriä. Noin 6 metriä röykkiön länsipuolella on kivistä kasattu nuotionpaikka, johon on ilmeisesti käytetty röykkiön kiviä.

Röykkiö ja sen lähiympäristöä tutkittiin metallinilmaisimella. Röykkiöstä tuli signaali, joten jotain metallia siellä on. Signaalia ei tutkittu tarkemmin, kyseessä voi olla metalliroska eikä muinainen esine, sillä vierestä kulkee polku ja alueella on liikuttu paljon. Metallinetsimellä löytyi lähinnä nykyaikaista roskaa, rautalankaa, niittejä, pullonkorkkeja, tölkki, mutta myös muutamia pieniä palasia kuonaa, osin sintraantuneita. Kuonaa löytyi neljästä kohdasta. Kaksi löytyi vierekkäin noin 3 metriä röykkiön luoteispuolelta ja kaksi vierekkäin noin 5 metriä röykkiöstä itään. Kaikki kuonan palat löytyivät melko pinnasta 1–5 cm turpeen alta. Kauempana röykkiöstä löytyi pelkästään modernia jätettä. Kuona on vaatinut syntyäkseen korkean lämpötilan, joten joko paikalla on poltettu jotain tai ne ovat jotenkin kulkeutuneet sinne muualta. Mitään tulenpidon merkkejä kuonalöytöjen kohdalta ei havaittu maannoksessa. Kuonan ja röykkiön yhteyttä on kuitenkin syytä selvittää jatkotutkimuksin, mikäli röykkiötä jossain vaiheessa tutkitaan.

Kuonalöytöjen vuoksi röykkiön aluerajaus on syytä pitää laajempaan. Röykkiö on paljaan kallioalueen länsireunassa ja sen itä- ja pohjoispuolella on paksumpaa maannosta, kivistä moreenia, josta kuonalöydötkin tulivat.

Tarkastuspäivä: 24.5.2023**Digikuvat:** AKDG7294:15–16**Löydöt:** KM45378:1–2.**Aiemmat löydöt:** -**Aiemmat tutkimukset:** Jorma Leppäaho 1938 tarkastus (hautaraunio X), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi (kohde numero 95), Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi**Kuonalöytöjen koordinaatit:** P: 6691048, I: 390553

P: 6691042, I: 390565

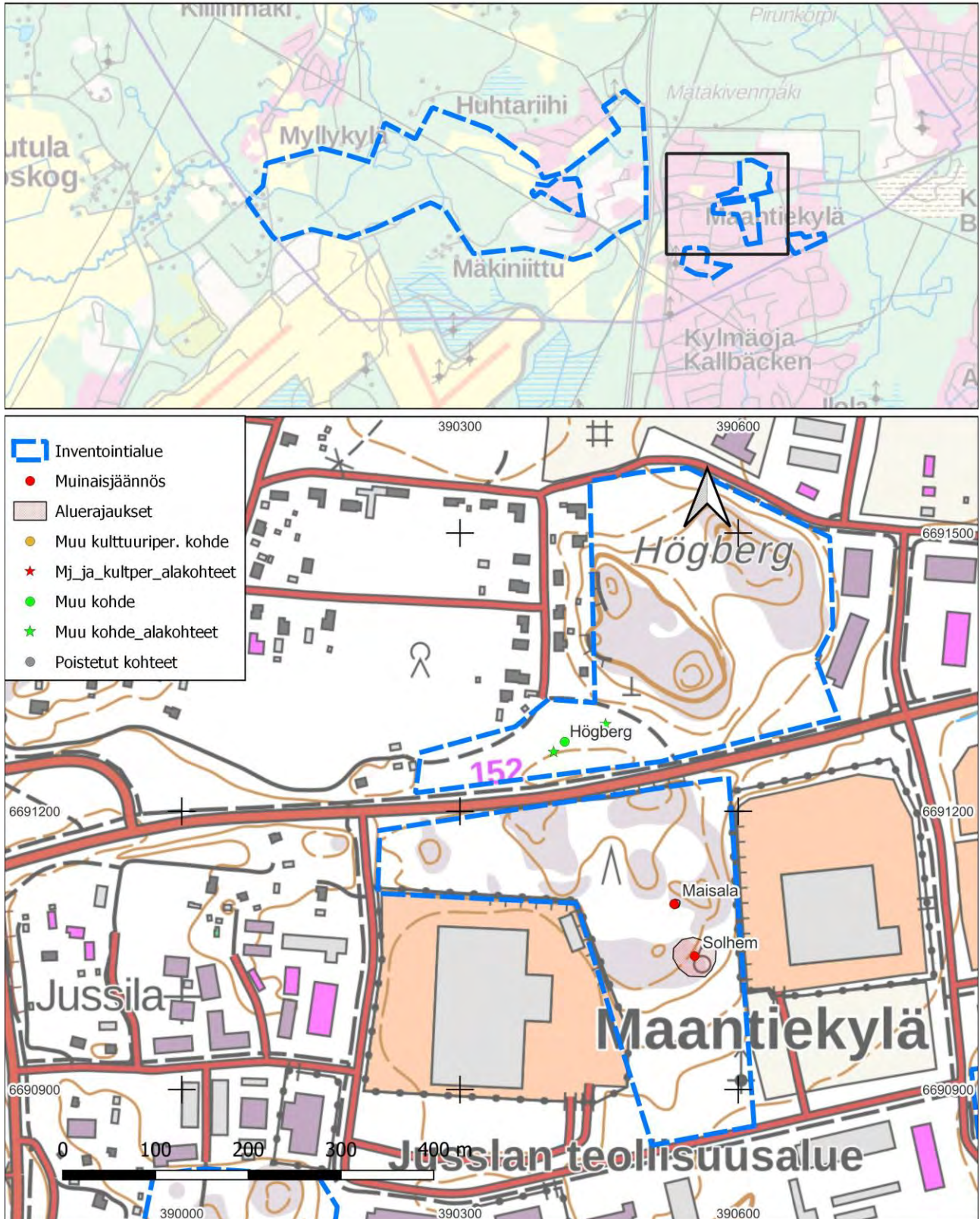
AKDG7294:15. Solhem. Apulaistutkija Aleksi Stenberg ja korkeakouluharjoittelija Hilja Mäkelä mittaava röykkiön sijaintia. Kuva idästä.

AKDG7294:16. Solhem. Röykkiön päällä on isompi kivi, jonka ympärillä sammaleen peittämää röykkiökiveystä. Kuva idästä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Maisala, mj-tunnus 858010022, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Solhem, mj-tunnus 858010021, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Högberg, muu kohde, maarakenteet, kuopat, moderni

Vävars (muinaisjäänöstunnus 858010019)

Muinaisjäänöstyyppi: kivirakenteet

Alatyypit: rökkiöt

Lukumäärä: 3

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: kiinteä muinaisjäänös

ETRS-TM35FIN: P: 6690966 I: 388104, Z: 54

Koord. selite: Rökkiön A koordinaatit

Muinaisjäänösrekisterin kuvaus:

Rökkiöt sijaitsevat metsässä, vierekkäisillä kalliokumpareilla, Ruohosuo pohjoispuolella, suosta noin 140 m. Rökkiö a on halkaisijaltaan noin 2,5 m, korkeudeltaan hieman yli puoli metriä ja muodoltaan pyöreähkö. Siinä on kiviä kämmenten kokoisista lohkoista aina halkaisijaltaan noin 50 cm kokosiin kiviin. Rökkiöstä kerrotaan löytyneen palanutta luuta ja rautaveitsi (ks. Jorma Leppäaho 1938), mutta tietoon on suhtauduttava varauksella. Rökkiö b on niin ikään ollut kooltaan noin 3 x 3 m kokoinen, mutta sittemmin tämä rökkiö on tuhoutunut metsänhakuun yhteydessä. Rökkiö c (p = 6693776, i = 3388036) on kooltaan 3 x 4 m, alle puolen metrin korkuinen ja muodoltaan soikea rökkiö, joka koostuu hevosenpäänkokoisista ja tätä pienemmistä kivistä. Rökkiön keskellä on havaittavissa kuopanne. Rökkiö on heinittynyt ja sen itäkulmassa kasvaa mänty.

Huom! Alakohde rökkiö B ei koordinaatteja rekisterissä, rökkiön C koordinaatit P: 6690966 I: 387911 eli eri kuin kohdekuvauksessa!

Inventointihavainnot:

Kohde tarkastettiin vuoden 2023 inventoinnissa, myös inventointialueen ulkopuolelle jäivät kaksi alakohdetta. Muinaisjäänösrekisterin pääkoordinaattien osoittama rökkiö (rökkiö a) sijaitsee noin 80 metriä Ruohosuontien pohjoispuolella. Rökkiön länsipuolitse, noin 60 metrin päässä, kulkee myös tieura, joka on suljettu puomilla Ruohosuontieltä erkaantuessa. Rökkiö on halkaisijaltaan noin 3,5–4 metriä. Rökkiö on sammaleen peittämä, mutta erottuu selvästi kallion päällä. Ympäröivä kallio on sammaleen ja jäkälän peittämä. Kallio on laakea ja metsittyä laidoilta laskiessaan. Rökkiön koordinaatteja ei ollut tarpeen korjata, ne osoittavat rökkiön eteläreunaan. Rökkiö rajattiin tarkkuusgps-laitteella ja sen muinaisjäänösaluearajaukseen sisällytettiin noin 2 metrin suoja-alue.

Rökkiötä ja sen lähiympäristöä tutkittiin metallinilmaisimella. Lähialuetta tutkittiin rökkiön etelä- ja itäpuolella kallion viereisen metsän rajasta satunnaisesti, signaaleja ei tullut lainkaan. Rökkiöitä b ja c ei tutkittu metallinilmaisimella.

Rekisterissä todetaan, että rökkiö b olisi tuhoutunut metsänhakuussa, mutta rökkiö kuitenkin löytyi vuoden 2023 inventoinnissa peruskartan muinaisjäänösmerkin osoittamasta kohdasta. Rökkiö on kallion päällä, ympäristössä on tehty hakkuita joskus kauan aikaa sitten. Rökkiö näkyy hyvin. Se koostuu ”lampaanpään kokoisista” ja pienemmistä kivistä ja on kooltaan noin 4 x 5 metriä. Rökkiön eteläpäässä on isompi kivi tai mahdollisesti kallion nyppylä, jonka viereen rökkiö on kasattu.

Rökkiö c sijaitsee rökkiöstä a 190 metriä länteen kalliolla. Rökkiö on matala mutta erottuu kalliolla selvästi. Se on hieman soikean muotoinen mitat noin 5x4 metriä. Rökkiössä ei havaittu kuopannetta, josta on maininta rekisterin kuvauksessa.

Kaikista rökkiöistä voi todeta, että vertaamalla niitä vuoden 1938 kuviin niin niiden kiveykset vaikuttavat pienemmiltä. Rökkiöitä on varmaan hajotettu ja niistä on viety kiviä vuoden 1938 jälkeen.

Mainittakoon, että muinaisjäänösrekisterin kuvauksessa oleva rökkiön c koordinaatti on täysin virheellinen, alakohde koordinaatit ovat kuitenkin rökkiön tuntumassa.

Tarkastuspäivä: 26.5.2023

Digikuvat: AKDG7294:17–21

Löydöt:

Aiemmat löydöt: KM10033: 1–3 (rautaveitsi, pieni raudanpala, palanutta luuta)

Aiemmat tutkimukset: Jorma Leppäaho 1938 tarkastus (hautarauniot VII–IX), Jaakko Sarkamo 1965 inventointi (kohteet 19a-c), Jussi-Pekka Taavitsainen 1992 tarkastus, Kirsi Luoto 2006 inventointi, Lagerstedt 2021 tarkastus

Alakohteet:

Röykkiö b ETRS-TM35FIN: P: 6690913 I: 387839, Z: 52

Röykkiö c ETRS-TM35FIN: P: 6690961 I: 387908, Z: 51

AKDG7294:17. Vävars. Sammaleen peittämä röykkiö a. Kuva etelästä.

AKDG7294:18. Vävars. Röykkiö a sijaitsee tasaisella kalliolla. Kuva etelästä.

AKDG7294:19. Vävars. Röykkiö c ruohon ja sammaleen peittämällä kalliolla. Kuva lännestä.

AKDG7294:20. Vävars. Röykkiö c. Kuva lännestä.

AKDG7294:21. Vävars. Röykkiö b, jonka luultiin tuhoutuneen. Kuva lännestä.

Tuusula, Focus-alueen arkeologinen inventointi v. 2023

Huhtarinmäki 2, UUSI KOHDE, muu kulttuuriperintökohde, maarakenteet, kuopat, historiallinen
 Huhtarinmäki, mj-tunnus 858010017, poistettu muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Mäkiniehti 2, mj-tunnus 1000020047, kiinteä muinaisjäännös, työ- ja valmistuspaikat, hiilimiilut, historiallinen
 Puusepäntie, mj-tunnus 1000007200, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton
 Vävars, mj-tunnus 858010019, kiinteä muinaisjäännös, kivirakenteet, röykkiöt, ajoittamaton

